

Vehmaan kunta
Kunnanhallitus

Kokous
Nro 15

Kokoustiedot

Aika: Maanantai 23.9.2019, klo 17.15 – 18.20
Paikka: Vehmaan koulu, luokkahuone Himoinen, Vinkkilä
Sivu

274 § Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen	590
275 § Pöytäkirjantarkastajien valitseminen	591
276 § Työjärjestyksen hyväksyminen	592
277 § Lausunnon antaminen Turun hallinto-oikeudelle – yksityishenkilön kunnallisvalitus	593
278 § Lausunnon antaminen korkeimmalle hallinto-oikeudelle – yksityishenkilön kunnallisvalitus	606
279 § Lausunnon antaminen Turun hallinto-oikeudelle – yksityishenkilön kunnallisvalitus	619
280 § Lausunnon antaminen Turun hallinto-oikeudelle – yksityishenkilön kunnallisvalitus	633
281 § Ehdollisen avustuksen myöntäminen Vehmaan Palveluskeskussäätiölle	646
282 § Avustukset 2019	649
283 § Talousarvion ja investointien toteutuminen ajalla 01.01. – 31.8.2019.....	651
284 § Nimikemuutokset	653
285 § Valtuustolle annettava lausunto – arviointikertomus.....	654
286 § Palveluseteli ja yksityisen hoidon kuntalisä	656
287 § Määräaikaisen siistijän palkkaaminen.....	661
288 § Kirkonkylän päiväkodin/eskarin siistijän/ruoanjakajan toimi	662
289 § Pöytäkirjat	663
290 § Viranhaltijapäätökset.....	665
291 § Muut mahdolliset asiat	667
292 § Tiedotusasiat.....	668

Puheenjohtaja
Anna Kaskinen

Vehmaan kunta
Kunnanhallitus

Kokouspöytäkirja
Nro 15

Kokousaika	23.9.2019 klo 17.15 – 18.20	
Kokouspaikka	Vehmaan koulu, luokkahuone Himoinen, Vinkkilä	
-Saapuvilla olleet Jäsenet (ja merkintä siitä, kuka toimi puheenjohtajana)	Anna Kaskinen, pj. Mika Haukka 274§-281§, 283§-292§ Rami Mäkelä 274§-281§, 283§-292§ Pirkko Tammelin 274§-280§, 283§-292§ Tino Laine 274§-281§, 283§-292§ Ulla-Maija Kotiranta 274§-280§, 282§-292§ Janne Ahala	Läsnä Läsnä Läsnä Läsnä Läsnä Läsnä
Muut saapuvilla olleet (ja läsnäolon peruste)	Simo Virtanen, valt. pj. Mika Munkki, valt I vpj. 274§-276§, 281§-292§ Petri Soranko, valt II vpj. Reijo Lehtonen, valt III vpj. 274§-281§, 283§-292§ Petteri Kainu, valt IV vpj. Ari Koskinen, kunnanjohtaja, esittelijä 274§-280§, 282§-292§ Antti Heinonen, tekninen johtaja, asiantuntija Hannele Lehtimäki, rehtori-koulutoimenjohtaja, asiantuntija Heli Antikainen-Pauna, vs. hallinto- ja taloussuunnittelija, pöytäkirjanpitäjä, esittelijä 281§	Läsnä Läsnä Poissa Läsnä Poissa Läsnä Läsnä Läsnä Läsnä
	Kokous todettiin lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.	
Asiat	§ 274-292§	
Pöytäkirjan tarkastustapa (tarkastuspaikka ja -aika sekä tarkastajien valinta taikka merkintä edellisen kokouksen pöytäkirjan tarkastamisesta)		
Pöytäkirjan allekirjoitus ja varmennus	Puheenjohtaja Anna Kaskinen	Pöytäkirjanpitäjä Heli Antikainen-Pauna
Pöytäkirjan tarkastus Pöytäkirja on tarkastettu ja todettu kokouksen mukaiseksi. Pöytäkirjan käsittelylehdet on samalla varustettu nimikirjaimillamme	Tarkastusaika 26.9.2019 Allekirjoitukset Ulla-Maija Kotiranta	Janne Ahala
Pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi kunnanviraston yhteis palvelupisteessä ja julkaistu kunnan verkkosivuilla ohessa mainittuna päivänä	Paikka ja pvm Pöytäkirjanpitäjä	Kunnanvirasto 26.9.2019 Heli Antikainen-Pauna

274 § Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen

Khall 23.9.2019/ 274 §

Valmistelija: vs. hallinto ja taloussuunnittelija Heli Antikainen-Pauna, p. 044 7393702, heli.antikainen-pauna@vehmaa.fi
Kuntalain 103 §:n mukaan:

”Valtuusto on päätösvaltainen, kun vähintään kaksi kolmasosaa valtuutetuista on läsnä.

Muu toimielin kuin valtuusto on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on läsnä.

Läsnä oleviksi katsotaan myös toimielimen jäsenet, jotka osallistuvat kokoukseen sähköisesti.”

Kunnanjohtaja:

Kokous todetaan lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös:

Kokous todettiin lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

---

275 § Pöytäkirjantarkastajien valitseminen

Khall 23.9.2019 /275 § Valmistelija: vs. hallinto ja taloussuunnittelija Heli Antikainen-Pauna, p. 044 7393702, heli.antikainen-pauna@vehmaa.fi

Kunnanjohtaja:

Tarkastusvuorossa ovat Ulla-Maija Kotiranta ja Janne Ahala.

Päätös:

Pöytäkirjantarkastajiksi valittiin Ulla-Maija Kotiranta ja Janne Ahala.

---

276 § Työjärjestyksen hyväksyminen

Khall 23.9.2019 / 276 §

Valmistelija: vs. hallinto ja taloussuunnittelija Heli Antikainen-Pauna, p. 044 7393702, heli.antikainen-pauna@vehmaa.fi

Kunnan hallintosäännön 132 §:n mukaan toimitin voi esittelijän ehdotuksesta tai jäsenen ehdotuksesta, jota on kannatettu, ottaa enemmistöpäätöksellä käsiteltäväksi asian, jota ei ole mainittu kokouskutsussa. Jos esittelijän ehdotus on asian palauttaminen valmisteltavaksi, toimitin voi ratkaista asian päätöksellään vain perustellusta syystä.

Kunnanjohtaja:

Kunnanhallitus päättää hyväksyä esityslistan mukaisen työjärjestyksen.

Päätös:

Kunnanhallitus hyväksyi yksimielisesti ehdotuksen.

---

277 § Lausunnon antaminen Turun hallinto-oikeudelle – yksityishenkilön kunnallisvalitus

Khall 23.9.2019 / 277 §

Valmistelija: kunnanjohtaja Ari Koskinen, p. 050 386 6142,
ari.koskinen@vehmaa.fi

Turun hallinto-oikeus pyytää lausuntoa yksityishenkilön kunnallisvalitukseen (dnro 01091/19/2299) 27.9.2019 mennessä (myönnetty lisäaika 5.8.2019). Lisäksi kunnanhallituksen tulee hankkia lausunnot valittajan esittämistä esteellisyysväittämistä; Ari Koskinen, Jyrki Susi ja Heli Antikainen-Pauna). Lausuntopyyntö liittyy myös Turun hallinto-oikeudessa käsiteltävänä olevaan asiaan dnro 00451/19/2299. Valitusasia koskee kunnan myöntämiä avustuksia yleishyödyllisille yhteisöille vuonna 2013 ja valittajan esittämiin esteellisyysväitteisiin (viranhaltijat ja luottamushenkilöt) kunnan päätöksenteossa sekä valittajan väitteisiin kunnanjohtajan harjoittamasta asennemuokkauksesta valittajaa kohtaan. Jyrki Sudelle ja Heli Antikainen-Paunalle on toimitettu sähköpostitse 14.8.2019 klo 13.24 pyyntö antaa hallinto-oikeudelle lausuma asiasta. Saadut lausumat (Koskinen, Susi, Antikainen-Pauna) ovat kunnanhallituksen käytettävissä.

Hallinto-oikeuden asiaan liittyvä lähete 4290/19 (dnro 01091/19/2299) ja muu valitukseen liittyvä materiaali on sen laajuuden johdosta nähtävillä kunnanvirastossa sen **aukioloaikana** ja kokouksessa.

Kunnanjohtaja:

Valitus kumottava. Kunnanhallituksen käsityksen mukaan ja saatujen lausumien perusteella ei ko. asiassa ole hallintolain mukaisia esteellisyyksiä.

Kunnanhallitus uudistaa asiaan liittyvän aiemman lausumansa (dnro 00451/19/2299).

Kunnanhallitus vaatii lisäksi hallinto-oikeuden myös tutkivan yksityiskohtaisesti täyttyvätkö rikkomukset valittajan osalta koskien Euroopan Ihmisoikeussopimuksen 17, 34 ja 35 artiklat (oikeuden väärinkäyttökielto), rikoslain 24.luku 9 § 1 mom. (kunnianloukkaus), vahingonkorvauslaki 5.luku 1 § (vahingonkorvaus kunnalle), oikeudenkäymiskaaren 6 luvun 5 §:n 2 mom. (perusteettoman kanteen hylkääminen, nk. shikaanikanne), rikoslain 17 luvun 13 §:n 2-kohdan (häiriön aiheuttaminen viranomaiselle) ja edelleen toimenpiteisiin ryhtymiseksi valittajaa kohtaan tai mikäli asia ei kuulu hallinto-oikeuden tutkittavaksi, sen siirtämiseksi toimivaltaiselle viranomaiselle toimenpiteitä varten seuraavin perustein:

Vehmaan kunta katsoo, että tarpeettomien valitusten estäminen sekä shikaaninomaiseen oikeuden väärinkäyttöön ja suoranaiseen kiusantekoon puuttuminen on ensiarvoisen tärkeää kuntalaisten yhdenvertaisuuden ja kunnan yleisen edun ja tarkoituksenmukaisen toiminnan turvaamiseksi.

Valittaja (nimi löytyy valitusasiakirjoista, tässä yhteydessä nimi poistettu GDPR- asetuksen johdosta) on lähettänyt Vehmaan kuntaan vuodesta 2013 alkaen lukuisia huomautuksia, tiedusteluita ja oikaisuvaatimuksia. Kunnalle tehtyjen ilmoitusten lisäksi valittaja on kuormittanut erilaisilla kirjallisilla havainnoillaan, kanteluillaan ja valituksillaan merkittävästi muun muassa Kuntaliittoa, Aluehallintovirastoa ja hallintotuomioistuimia.

Esimerkiksi vuonna 2018 kunnassa on tehty 208 valittajan asioihin liittyvää toimenpidekirjausta. Alkuvuonna 2019 erilaisten yhteydenottojen määrä on kasvanut edelleen, ja viime aikoina Valittaja on lähestynyt kuntaa kirjeitse lähes päivittäin. Yksi kuntalainen on kuormittanut kunnan viranhaltijoita ja toimielimiä kohtuuttomasti. Erinäisten toimenpidepyyntöjen käsittelyt ovat kuluttaneet sietämättömässä määrin pienen kunnan resursseja sekä aiheuttaneet merkittävää taloudellista vahinkoa.

Valittajan menettelylle ei ole löydettävissä hyväksyttäviä perusteita eikä kunnan toiminta ole antanut tosiasiallista aihetta valituksille ja muille alinomaisille yhteydenotoille – ainakaan nyt toteutuneessa määrin. Jos kunnan toiminnassa onkin ollut jotain todellista kehitystarvetta, kuten luonnostaan minkä tahansa kunnan kohdalla on kysymys, on valittaja itse toimillaan estänyt kunnalta mahdollisuutta keskittää resurssinsa oikeasti merkityksellisiin asioihin. Kuntalaiselle kiistatta kuuluva valvonta- ja valitusoikeus on pohjattu perus- ja ihmisoikeuksiin, ja kunnan on myös itsenäisesti huolehdittava kuntalaisten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien edellytyksistä. Näitä vaikuttamismahdollisuuksia ja -keinoja arvioitaessa on kuitenkin huomioitava myös kunnallinen itsehallinto ja edustuksellisen demokratian peruseriaatteet: kunnan toiminnalle on tärkeää, että demokraattisin perustein syntyneet päätökset saadaan toteutettua, yhteydenotot voidaan käsitellä nopeasti ja tarpeettomat valitukset vältetään.

Jos kunnan toiminnassa olisi siinä määrin puutteita, kuin valittajan yhteydenotto- ja valitusmäärä antaa ymmärtää, olisi oletettavaa että Aluehallintovirasto kuntia valvovana viranomaisena tai ylimmät laillisuusvalvojat olisivat puuttuneet Vehmaan kunnan hallintoon. Valvontaviranomaiset eivät kuitenkaan ole todenneet Vehmaan kunnan päätöksenteossa tai menettelytavoissa mitään merkittäviä puutteita, ja valittajan kunnan toiminnasta tekemät kantelut on todettu pääsääntöisesti täysin perusteettomiksi. **Kunnan näkemyksen mukaan valittajan toiminta täyttää oikeuden väärinkäytön tunnusmerkit ja menettely tulee mahdollisesti arvioitavaksi myös rikoslain tarkoittamana kunnianloukkauksena ja ilkivaltana.**

Oikeuden väärinkäytöllä tarkoitetaan muodollisesti sallittua oikeuden käyttämistä yksittäistapauksessa hylättävällä tavalla tai hylättävässä tarkoituksessa. Hylättävyyden on katsottu voivan liittyä esimerkiksi vallitsevien arvokäsitysten, yhteiskunnan perusarvojen tai toisten oikeuksien loukkaamiseen. Oikeuden väärinkäytön on myös todettu voivan liittyä mihin tahansa oikeuteen, jonka tarkoituksena on suojata jotain toimintavapautta.

Kunnallisvalituksessa kuntalainen lähtökohtaisesti käyttää perustuslaissa suojattua osallistumis-, valitus- ja aloiteoikeuttaan. Kyseisen muodollisesti sallitun oikeuden käyttämistä ilman tosiasiallista oikeussuojatarvetta ja hyväksyttävää tarkoitusta sekä vastoin oikeuden suojatarkoitusta voidaan kuitenkin pitää demokraattisen päätöksenteon ja yhteisen edun vastaisena.

Oikeuden väärinkäyttökielto on mielletty vakiintuneeksi oikeusperiaatteeksi ja keskeiseksi normiksi perusoikeuksien horisontaalisen vaikutuksen toteuttamisessa. Oikeuden väärinkäytön kiellon on katsottu kuuluvan nykyiseen oikeuteen aina ilman erityistä säännöstä. **Oikeuden väärinkäyttökielto saa tukea myös Euroopan ihmisoikeussopimuksesta: 17 artiklan** mukaan valtion ei kuulu antaa sellaiselle toiminnalle oikeussuojaa, joka uhkaa demokratiaa tai merkitsee ihmisoikeussuojan käyttämistä toisen kansalaisen ihmisoikeuksien loukkaamiseksi. Myös ihmisoikeussopimuksen **35 artiklan** 3 kohdalla on vaikutusta valitusoikeuteen; säännöksen mukaan ihmisoikeustuomioistuin ei ota tutkittavaksi sellaista **34 artiklan** nojalla tehtyä yksilövalitusta, johon se ei katso yleissopimuksen tai sen pöytäkirjojen määräysten soveltuvan tai jonka se katsoo olevan ilmeisen perusteeton tai merkitsevän valitusoikeuden väärinkäyttöä.

Oikeuden väärinkäyttökielto rajoittaa oikeudellisen vallan väärinkäyttämistä sekä oman edun tavoittelua ja é contrario myös toimii sallitun oikeudenkäytön kriteerinä. Oikeudet eivät ole sillä tavoin absoluuttisia, että oikeudenhaltija saisi ne täysimääräisesti kaikissa olosuhteissa ja muiden oikeuksista sekä intresseistä riippumatta. Oikeuden väärinkäyttökielto estää siten tulkitsemasta perustuslaissa turvattuja oikeuksia vastoin niiden ratiota.

Oikeuden väärinkäytössä voidaan erottaa seuraavat tunnusmerkit:

a) Vahinko. Oikeuden väärinkäytön tunnusmerkistöön kuuluu oikeuden väärinkäyttämistä aiheutuva vahinko – oikeustoimia ei saa tehdä toisen vahingoittamistarkoituksessa.

Vahinkotunnusmerkki samaistetaan usein shikaanikieltoon, joka kieltää ilkivaltaisen tai kiusamielisen oikeudenkäytön. Oikeuden väärinkäytön vahinkotunnusmerkki on kuitenkin shikaanikieltoa laajempi eikä sen täytyminen edellytä tahallisuutta tai suoranaista kiusantekotarkoitusta. Vahinkotunnusmerkin on katsottu täyttyvän, kun määräämistoimi aiheuttaa toiselle niin merkittävää vahinkoa, etteivät määräämistoimen tekijän oikeustoimeen liittyvät intressit riitä tekemään sitä hyväksyttäväksi. Koska subjektiivisen vahingoittamistarkoituksen näyttäminen on vaikeaa, lähtökohtana tulisi olla objektiivisesti havaittavat seikat ja niistä johdettavat tavanomaisia motiiveja koskevat arvostelmat.

b) Tarkoituksenvastaisuus. Oikeuden väärinkäytön tarkoituksenvastaisuus tarkoittaa toimen ja sen varsinaisen tarkoituksen ristiriitaa: muodollista oikeutta käytetään yleisesti hyväksytyn tarkoituksen vastaisesti. Toiminnan tavoite ei tällöin vastaa sääntelyn tai instituution tarkoitusta. Usein myös oikeuden väärinkäyttöön syyllistyvän nimenomaisena tarkoituksena on peittää tai häivyttää toimintansa moitittava luonne muodollisesti pätevän toiminnan varjolla. Oikeuskäytännössä tarkoituksenvastaisuutta on arvioitu erityisesti sananvapauden yhteydessä; esimerkiksi ratkaisuissa KKO 2005:82, KKO 2006:20, KKO 2010:39 ja KKO 2011:72 on todettu, ettei sananvapaus oikeuta kunnian tai yksityiselämän loukkausta tai muutenkaan oikeuden väärinkäyttöä.

Valittajan toiminta ja tapa käyttää valitusoikeutta voinee tulla punnittavaksi vastaavalla tavalla perustuslain 10 §:ssä turvattuja kunniaa ja yksityiselämää koskevia perusoikeuksia vasten kuin edellä mainituissa korkeimman oikeuden ratkaisuissa.

Oikeushenkilön kunnia voi tietyin edellytyksin saada suojaa niin rikoslain kunnianloukkaussäännöksen kuin vahingonkorvauslainsäädännönkin nojalla. Oikeushenkilöiden kunnia on kyse ennen kaikkea sosiaalisten ja taloudellisten toimintamahdollisuuksien turvaamisesta epäasialliselta puuttumiselta.

a) Rikoslaki: kunnianloukkaus

Rikoslain 24 luvun 9 §:n 1 momentin mukaan

kunnianloukkauksesta tuomitaan se, joka aiheuttaa toiselle vahinkoa tai kärsimystä esittämällä tästä valheellisen tiedon tai vihjauksen taikka muuten halventaa toista. Säännöksen 2 ja 3 momenteissa rajataan kunnianloukkauksen ulkopuolelle sellainen arvostelu ja ilmaisu, joka kohdistuu toisen menettelyyn julkisessa virassa tai yleisesti merkittävän asian käsittelyyn eikä selvästi ylitä sitä, mitä voidaan pitää hyväksyttävänä.

Yksityiselämän suojan lähtökohta on, että yksilöllä on oikeus elää ilman ulkopuolisten tahojen mielivaltaista tai aiheetonta puuttumista, ja valtiolta on katsottu edellytettävän aktiivisia toimia paitsi viranomaisten myös yksityisten taholta tulevien loukkausten estämiseksi. Kunnia kuuluu suojattavien oikeushyvien joukkoon ja henkilön maine on hyväksyttävä sananvapauden rajoittamisperuste – kunniansuoja näyttäytyy lähtökohtaisesti tasavertaisena oikeutena sananvapauden kanssa.

Kunnan asemaa kunnianloukkauksen tunnusmerkkien täyttymistä tarkasteltaessa on otettava huomioon, että kunnianloukkausrikoksen kohteena voi lähtökohtaisesti olla vain luonnollinen henkilö. Oikeushenkilön kunnia voi kuitenkin saada välillistä suojaa silloin, kun oikeushenkilöön kohdistetun loukkauksen katsotaan loukkaavan myös sen parissa työskenteleviä ihmisiä – tällöin yleensä edellytetään, että ulkopuoliset jollain tavalla samastavat kyseiset luonnolliset henkilöt oikeushenkilöön.

Etenkin kun kyse on pienestä kunnasta, kunnan hallinto samastetaan yleisesti kunnan johdossa toimiviin luonnollisiin henkilöihin.

Valittaja on myös kohdistanut monia lausumiaan suoraan tiettyihin kuntapäätäjiin ja osoittanut kirjeitään henkilökohtaisesti tietyille kunnassa työskenteleville henkilöille. Erityisesti kunnanjohtaja Ari Koskinen on saanut osakseen huomattavan suuren määrän yhteydenottoja, joihin on sisältynyt myös sävyltään halveksuvia ja vihjailevia lausumia ja jopa Koskisen yksityiselämää puuttuvia kirjelmiä. Kunnanjohtajan ollessa kunnan hierarkiassa korkeimmassa asemassa ja edustaessa kuntaa ulospäin voidaan edellä kuvatun samastamisen katsoa tulevan kyseeseen.

Vaikka rikoslaissa asetetaan kunnianloukkauksen tunnusmerkistön täyttymiselle tiukemmat vaatimukset arvostelun kohdistuessa menettelyyn julkisessa virassa tai tehtävässä, ei tällaisessa asemassa olevankaan tarvitse sietää mitä tahansa kohtelua. Julkista tehtävää hoitavaan ei saa kohdistaa ensinnäkään sellaista arvostelua, joka kohdistuu kyseiseen henkilöön eikä tämän toimintaan tehtävässään. Myöskään tehtävän hoitamiseen kohdistuva arvostelu ei saa selvästi ylittää sitä, mitä voidaan pitää hyväksyttävänä; esimerkiksi merkitykseltään vähäisen asian kohtuuton paisuttelu tai arvostelun tarkoituksellinen pitkittäminen on tyypillinen osoitus loukkaamistarkoituksesta.

Kunnianloukkauksen tunnusmerkistön keskeinen arviointiperuste on myös esitettyjen tietojen paikkansapitävyys. Vaikka viranomaisten tulee sietää kärjekästäkin arvostelua, sallittavuuden sietokykyä rajoittaa tietojen oikeellisuus – totuudenvastaisiin tietoihin perustuvaa kirjoittelua ei tarvitse sietää. Oikeuskirjallisuudessa esitettyjen näkemysten mukaan kunnianloukkauksesta voi olla kyse esimerkiksi silloin, jos yhtiön toimitusjohtajan väitetään toimineen väärin ja kyseiset väitteet voidaan osoittaa totuudenvastaisiksi.

Kunnianloukkaukselta edellytettävän tahallisuuskriteerin täyttymiseltä ei ole oikeuskäytännössä edellytetty loukkaajan tietoisuutta väitteensä totuudenvastaisuudesta, vaan riittävänä on pidetty esitettyjen tietojen oikeellisuuden tarkistamisen laiminlyöntiä. Valittajan valitusten perusteella ei voitane tehdä johtopäätöstä siitä, että valittaja tietäisi valituksissaan esittämänsä tiedot virheellisiksi. Valittaja on myös tehnyt ilmeisen perusteellista taustatyötä valitustensa laatimiseksi. Tahallisuutta tulee tämän vuoksi arvioida ensisijaisesti sen nojalla, voidaanko tahallisuustunnusmerkin katsoa täyttyvän sen perusteella, että valittaja vetoaa valituksissaan erinäisiin laillisuusperusteisiin varmistamatta olettamustensa oikeellisuutta oikeusoppineelta henkilöltä.

b) Vahingonkorvauslaki: varallisuusvahinko

Kunnianloukkaus voi johtaa myös vahingonkorvausvastuuseen. Vahingonkorvausvelvollisuutta punnittaessa tulee kunnian suojaamista tarkastella erityisesti omaisuudensuojan näkökulmasta: mainetta ja kunniaa vahingoittavilla väitteillä ja teoilla on useimmiten negatiivinen taloudellinen vaikutus oikeushenkilön toimintaan. Kun kyse on pienestä kunnasta, kunnan yksittäisen jäsenen kunnan hallintoa sekä taloutta huomattavasti rasittavat toimenpiteet aiheuttavat kunnalle suhteellisesti todella merkittävää vahinkoa.

Vahingonkorvauslain 5 luvun 1 §:n mukaan puhdas varallisuusvahinko korvataan vain, jos vahinko on aiheutettu rangaistavaksi säädetyllä teolla tai julkista valtaa käytettäessä taikka korvaamisen on muutoin erittäin painavia syitä. Nyt puheena olevissa tapauksissa vahingonkorvausvelvollisuus voi siten konkretisoitua siinä tapauksessa, jos valittajan menettelyn katsotaan täyttävän edellä selvitetyn rikoslaissa rangaistavaksi säädetyin kunnianloukkauksen tai muun rangaistavan teon tunnusmerkistön taikka vahingon korvaamiseen katsotaan olevan muutoin erittäin painavia syitä. Erittäin painavien syiden tunnusmerkin täyttymistä puoltaa muun muassa valittajan kiusantekotarkoitus ja

---

shikaaninomainen menettely, toimenpiteiden hyvän tavan ja kunnan edun vastaisuus, toimilta puuttuva hyväksyttävä tavoite, kunnalle aiheutuneen vahingon suuruus ja kunnan toimihenkilöiden loukkaaminen.

Oikeuden väärinkäytöstä voisi oikeuskirjallisuuden perusteella olla kyse ainakin seuraavan kaltaisissa tapauksissa:

1. Valitus koskee samaa tai hyvin samantapaista asiaa, jossa on jo kertaalleen annettu kielteinen päätös;
2. Valitus on ilmeisen perusteeton eikä valittajalla voida katsoa olevan asiassa oikeussuojatarvetta;
3. Valituksia on poikkeuksellisen paljon ja valitusperusteet osoittavat valittamisen olevan tarkoitushakuista; tai
4. Valitukset koostuvat useista sekalaisista ja epämääräisistä valitusperusteista, joille (ainakaan suurimmalle osalle) ei objektiivisesti arvioituna ole mitään perustetta.

Valittajan valituksista voidaan tunnistaa kaikki edellä mainitut tunnusmerkit: (1) valittaja on toistanut useita kertoja samaa asiaa koskevan toimenpidepyynnön, (2) valitukset ovat kohdistuneet vähäpätöisiin asioihin, (3) valituksia on ollut todella paljon ja (4) vaikeaselkoiset valituskirjelmät ovat koostuneet useista sekalaisista valitusperusteista.

Myös oikeuskäytännössä oikeuden väärinkäytöstä on katsottu olevan kyse hyvin monenlaisissa tilanteissa. Esimerkiksi Helsingin hallinto-oikeuden ratkaisussa T 17/0811/3 (14.9.2017) arvioitiin, että turvapaikkahakemukset on turvapaikanhakijan vilkas hakemushistoria huomioon ottaen tehty yksinomaan tai pääasiallisesti siinä tarkoituksessa, että maasta poistaminen viivästyy – hallinto-oikeuden mukaan toiminnalla oli selvästi oikeusjärjestyksen perusteiden vastainen tavoite ja kyse oli oikeuden väärinkäyttämistä.

Lapsen huoltoa koskeneessa korkeimman oikeuden ratkaisussa KKO 2003:126 puolestaan todettiin, että vaikka lapsenhuoltopäätöstä voidaan esimerkiksi merkityksellisten olosuhteiden muuttuessa lähtökohtaisesti muuttaa, säännöksen tarkoituksena ei kuitenkaan ole helpottaa päätösten muuttamista siten, että se voisi johtaa oikeuden väärinkäyttämiseen eli jatkuviin kiusantekomielessä tehtyihin muutosvaatimuksiin.

Edelleen korkein hallinto-oikeus katsoi ratkaisussa 17.12.2013 T 3995 (1215/3/12 ja 1198/3/12), että työntekijän lukuisia kuntaa ja muita viranomaisia vastaan vireille panemia oikeudellisia prosesseja oli arvioitava oikeuden väärinkäyttönä. Korkeimman hallinto-oikeus katsoi jatkuvan valittamisen kuluttaneen huomattavasti kaupungin voimavaroja ja totesi menettelyn liittyvän piirteitä, jotka ovat vieraita aidon oikeustarpeen vuoksi tehdyille toimenpiteille. Korkein hallinto-oikeus myös totesi, että työntekijän valitusasiakirjoissaan käyttämät ilmaisut olivat vihjailevia, osin henkilökohtaisuuksiin meneviä ja jopa syyllistäviä.

Oikeutta asioiden vireillepanoon voidaan käyttää väärin esimerkiksi kiusaamistarkoituksessa tai yksinomaan tavan vuoksi. Niin sanotut väärinkäyttökanteet kuormittavat kohtuuttomasti osapuolia, tuomioistuimia, vakuutusyhtiöitä ja veronmaksajia. Oikeussuoja-keinojen väärinkäyttö voi johtaa kanteen hylkäämiseen tai oikeudenkäyntikuluvastuuseen.

a) Kanteen hylkääminen

Oikeudenkäymiskaaren 6 luvun 5 §:n 2 momentin mukaan tuomioistuimen on hylättävä kanne tuomiolla siltä osin kuin se on selvästi perusteeton. Selvästi oikeuden väärinkäyttöksi katsottavien kanteiden (esimerkiksi shikaaninomaisia kanteita) on pidetty lähtökohtaisesti oikeusjärjestyksen perusteiden vastaisina ja niiden on katsottu täyttävän OK 5:6.2:n mukaiset kanteen hylkäämisen edellytykset.

Ongelmana kanteen hylkäämisessä on kuitenkin usein shikaani-kanteen tunnistamisen vaikeus – tyypillisesti tällaiset kanteet koostuvat ryppäästä erilaisia sekavia vaatimuksia, joista joillekin näyttää löytyvän oikeudellinen peruste eikä kannetta ole useinkaan mahdollista suoraan hylätä. Oikeudenkäyntikynnyksen nostamista on pidetty jossain määrin ongelmallisena myös perusoikeusnäkökulmasta, minkä vuoksi tarpeettomia oikeudenkäyntejä on ensi-sijaisesti pyritty rajoittamaan oikeudenkäyntikulusäännöksiin.

b) Oikeudenkäyntikulut

Oikeudenkäyntikulujen jakamisen ”häviöjä maksaa” -peruslähdekohdan yksi keskeinen tausta-ajatus on väärinkäyttö-tarkoituksessa tai muutoin heikoin perustein nostettujen kanteiden estäminen. Tarpeettomien kanteiden nostamista – mikä sama tosin koskee analogisesti myös perusteettomia valituksia – pyritään edelleen rajoittamaan oikeudenkäymiskaaren 21 luvun 5 §:n säännöksellä: jos asianosainen esittämällä väitteen, jonka hän on tiennyt tai hänen olisi pitänyt tietää aiheettomaksi, taikka muutoin oikeudenkäyntiä pitkittämällä velvollisuuden vastaisella menettelyllään tahallisesti tai huolimattomuudesta aiheuttanut toiselle asianosaiselle kustannuksia, hän on velvollinen korvaamaan sellaiset kustannukset riippumatta siitä, kuinka oikeudenkäyntikulut muutoin on korvattava.

Säännöksellä pyritään rajoittamaan tarpeettomia oikeudenkäyntejä, ja säännöksen on katsottu tulevan sovellettavaksi etenkin silloin, jos menettely on tahallista tai sen taustalla on väärinkäyttötarkoitus. Oikeudenkäyntikuluriski rajoittaa valtaosaa täysin turhista kanteista, mutta sillä ei kuitenkaan välttämättä pystytä tehokkaasti rajoittamaan tarpeettomista kanteista aiheutuvia tosiasiallisia haittoja eikä kiusaamistarkoituksessa nostettuja kanteita tai valituksia. Tämän vuoksi oikeudenkäyntikuluratkaisulla ei voida yksin ratkaista epäkohtaa ja torjua ei-toivottua käyttäytymistä, vaan tuomioistuimen on oikeudenväärinkäyttötilanteissa punnittava tarkoin myös kanteen/valituksen hylkäämisen mahdollisuutta.

Viime aikojen keskusteluissa on tullut laajalti ilmi lainsäädännön puutteet koskien yhteiskunnassa aiempaa yleisemmin esiin noussut maalittamisilmiö. Maalittaminen on määritelty toiminnaksi, jolla pyritään halventamaan ja häiritsemään virkamiehiä ja työntekijöitä sekä siten vaikuttamaan näiden työnantajaorganisaation päätöksentekoon tai toimintaan. Ilmiö on otettu huomioon myös uudessa hallitusohjelmassa, jonka mukaisesti seuraavalla hallituskaudella on tarkoitus toteuttaa toimenpiteitä, joilla puututaan nykyistä vahvemmin järjestelmälliseen häirintään, uhkailuun ja maalittamiseen, joka uhkaa sananvapautta, viranomaistoimintaa, tutkimusta ja tiedonvälitystä. Esityksissä korostetaan erityisesti kahta seikkaa: viranomaisten oikeussuojan parantamista erillisellä kriminalisoinnilla ja oikeudenkäyntikuluvastuun tarkastelua.

Esitettyjen arvioiden mukaan nykyinen lainsäädäntö ei täysin kattavasti mahdollista riittävän tehokasta puuttumista viranomaisten toimintaan kohdistuvaan häiritsevään käyttäytymiseen. Toisaalta vallitsevan oikeustilankaan ei voida katsoa estävän tällaiseen hylättävänä pidettävän menettelyyn puuttumista, ja näissä valittajan valitustapauksissa hallinto-oikeuden pitäisikin arvioida voimassa olevaa oikeutta siten, että tulkinnat vastaavat myös nyky-yhteiskunnassa ilmeneviin uusiin haasteisiin ja epäkohtiin – oikeuden väärinkäyttökiellon soveltaminen kyseisenkaltaisiin tilanteisiin on yksi varteenotettava työkalu. Maalittamisen kaltaisen toiminnan kitkemisen ei voida katsoa sillä tavoin uhkaavan tai vaarantavan sananvapauden tai kuntalaisen osallistumisoikeuden taustalla vaikuttavien periaatteiden suojatarkoitusta, etteikö shikaanikiellon soveltaminen voisi tulla kyseeseen jo nykyisin positivoidun oikeuden puitteissa.

Vaikka maalittamista ei nimenomaisesti ole kriminalisoitu, maalittamisen kaltaiseen toimintaan voidaan saada suojaa paitsi oikeuden väärinkäyttöä koskevien periaatteiden, vahingonkorvaussäännösten ja kunnianloukkaussäännöksen kautta myös rikoslain ilkivaltasäännöksen nojalla, jota sovelletaan silloin, jos teko ei tule rangaistavaksi muun säännöksen (esim. kunnianloukkaus) perusteella. **Rikoslain 17 luvun 13 §:n 2-kohdan**

---

mukaisesti se, joka aiheuttaa huomattavaa häiriötä lähettämällä viestejä tai soittamalla puheluita virastoon, toimistoon, liikkeeseen taikka muuhun vastaavaan paikkaan, on tuomittava ilkivallasta sakkoon.

Yleisen ja yksityisen edun on katsottu vaativan, että virastoissa voidaan työskennellä rauhassa ilkivaltaiselta puhelin- ja viestihäirinnältä. Ilkivallan rankaiseminen edellyttää häirinnältä tahallisuutta. Lähes päivittäistä viestien lähettämistä ei voida pitää normaalina kunnan jäsenen intressiaseman käyttämisenä ja tässä tapauksessa myös viestien sävy osoittaa valittajan tahallisia ja ilkivaltaisia tarkoitusperiä.

Yllä olevan perusteella valittajan toiminta täyttää oikeuden väärinkäytön ja maalittamisen tunnusmerkit. Valittajan toimintaa tulee arvioida siis myös rikoslain nojalla rangaistavana useana kunnianloukkauksena ja ilkivaltana.

Yhteydenottojen määrä, valitusten kohde, kirjelmien sävy ja vaatimusten asiasisältö alleviivaavat valittajan toiminnan tarkoituksenmukaisuutta ja kuntalaiselle varatun oikeuden käyttämistä sen ration vastaisesti.

Valittajan tulee suorittaa asian käsittelystä aiheutuneet kaikki kulut tuomioistuinmaksulain (11.12.2015 /1455) mukaisesti.

Pöytäkirja merkitään tarkastetuksi kokouksessa.

Päätös:

Kunnanhallitus hyväksyi ehdotuksen yksimielisesti.

Pöytäkirjamerkintä:

Merkittiin pöytäkirjaan, että Mika Munkki poistui kokouksesta esteellisyytensä (yleislausekkeeseen perustuva jäävi) vuoksi tämän asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi klo 17.16 – 17.21.

---

278 § Lausunnon antaminen korkeimmalle hallinto-oikeudelle – yksityishenkilön kunnallisvalitus

Khall 23.9.2019 / 278 §

Valmistelija: kunnanjohtaja Ari Koskinen, p. 050 386 6142,
ari.koskinen@vehmaa.fi

Korkein hallinto-oikeus (dnro 3411/3/19) pyytää kunnanhallitukselta selitystä 11.10.2019 mennessä (myönnetty lisäaika 12.8.2019) koskien yksityishenkilön kunnallisvalitusta ja Turun hallinto-oikeuden päätöstä 11.6.2019 dnro 19/0149/1.

Korkeimman hallinto-oikeuden lausuntopyyntö ja sen liiteasiakirjat ovat materiaalin laajuuden johdosta nähtävillä kunnanvirastossa sen **aukioloaikana** ja kokouksessa.

Turun hallinto-oikeus on antanut ko. asiasta päätöksen 11.6.2019 (dnro 19/0149/1):

”Hallinto-oikeus ei tutki valitusta siltä osin kuin se koskee vuosien 2020 ja 2021 taloussuunnitelmaa. Hallinto-oikeus ei tutki vastaselityksessä esitettyä uutta valitusperustetta. Hallinto-oikeus hylkää valituksen ja täytäntöönpanon kieltämistä koskevan vaatimuksen. Hallinto-oikeus hylkää oikeudenkäyntikulujen korvaamista koskevan vaatimuksen.”

Kunnanjohtaja:

Kunnanhallitus vaatii asiassa dnro 3411/3/19 valituksen hylkäämistä Turun hallinto-oikeuden päätöksessään dnro 19/0149/1 esittämin perustein.

Edelleen kunnanhallitus vaatii lisäksi korkeimman hallinto-oikeuden myös tutkivan yksityiskohtaisesti täyttyvätkö rikkomukset valittajan osalta Euroopan Ihmisoikeussopimuksen 17, 34 ja 35 artiklat (oikeuden väärinkäyttökielto), rikoslain

---

24.luku 9 § 1 mom. (kunnianloukkaus), vahingonkorvauslaki 5.luku 1 § (vahingonkorvaus kunnalle), oikeudenkäymiskaaren 6 luvun 5 §:n 2 mom. (perusteettoman kanteen hylkääminen, nk. shikaanikanne), rikoslain 17 luvun 13 §:n 2-kohdan (häiriön aiheuttaminen viranomaiselle) ja edelleen toimenpiteisiin ryhtymiseksi valittajaa kohtaan tai mikäli asia ei kuulu hallinto-oikeuden tutkittavaksi, sen siirtämiseksi toimivaltaiselle viranomaiselle toimenpiteitä varten seuraavin perustein:

Vehmaan kunta katsoo, että tarpeettomien valitusten estäminen sekä shikaaninomaiseen oikeuden väärinkäyttöön ja suoranaiseen kiusantekoon puuttuminen on ensiarvoisen tärkeää kuntalaisten yhdenvertaisuuden ja kunnan yleisen edun ja tarkoituksenmukaisen toiminnan turvaamiseksi.

Valittaja (nimi löytyy valitusasiakirjoista, tässä yhteydessä nimi poistettu GDPR- asetuksen johdosta) on lähettänyt Vehmaan kuntaan vuodesta 2013 alkaen lukuisia huomautuksia, tiedusteluita ja oikaisuvaatimuksia. Kunnalle tehtyjen ilmoitusten lisäksi valittaja on kuormittanut erilaisilla kirjallisilla havainnoillaan, kanteluillaan ja valituksillaan merkittävästi muun muassa Kuntaliittoa, Aluehallintovirastoa ja hallintotuomioistuimia.

Esimerkiksi vuonna 2018 kunnassa on tehty 208 valittajan asioihin liittyvää toimenpidekirjausta. Alkuvuonna 2019 erilaisten yhteydenottojen määrä on kasvanut edelleen, ja viime aikoina Valittaja on lähestynyt kuntaa kirjeitse lähes päivittäin. Yksi kuntalainen on kuormittanut kunnan viranhaltijoita ja toimielimiä kohtuuttomasti. Erinäisten toimenpidepyyntöjen käsittelyt ovat kuluttaneet sietämättömässä määrin pienen kunnan resursseja sekä aiheuttaneet merkittävää taloudellista vahinkoa.

Valittajan menettelylle ei ole löydettävissä hyväksyttäviä perusteita eikä kunnan toiminta ole antanut tosiasiallista aihetta valituksille ja muille alinomaisille yhteydenotoille – ainakaan nyt toteutuneessa määrin. Jos kunnan toiminnassa onkin ollut jotain todellista kehitystarvetta, kuten luonnostaan minkä tahansa kunnan kohdalla

---

on kysymys, on valittaja itse toimillaan estänyt kunnalta mahdollisuutta keskittää resurssinsa oikeasti merkityksellisiin asioihin.

Kuntalaiselle kiistatta kuuluva valvonta- ja valitusoikeus on pohjattu perus- ja ihmisoikeuksiin, ja kunnan on myös itsenäisesti huolehdittava kuntalaisten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien edellytyksistä. Näitä vaikuttamismahdollisuuksia ja -keinoja arvioitaessa on kuitenkin huomioitava myös kunnallinen itsehallinto ja edustuksellisen demokratian peruseriaatteet: kunnan toiminnalle on tärkeää, että demokraattisin perustein syntyneet päätökset saadaan toteutettua, yhteydenotot voidaan käsitellä nopeasti ja tarpeettomat valitukset vältetään.

Jos kunnan toiminnassa olisi siinä määrin puutteita, kuin valittajan yhteydenotto- ja valitusmäärä antaa ymmärtää, olisi oletettavaa että Aluehallintovirasto kuntia valvovana viranomaisena tai ylimmät laillisuusvalvojat olisivat puuttuneet Vehmaan kunnan hallintoon. Valvontaviranomaiset eivät kuitenkaan ole todenneet Vehmaan kunnan päätöksenteossa tai menettelytavoissa mitään merkittäviä puutteita, ja valittajan kunnan toiminnasta tekemät kantelut on todettu pääsääntöisesti täysin perusteettomiksi. **Kunnan näkemyksen mukaan valittajan toiminta täyttää oikeuden väärinkäytön tunnusmerkit ja menettely tulee mahdollisesti arvioitavaksi myös rikoslain tarkoittamana kunnianloukkauksena ja ilkivaltana.**

Oikeuden väärinkäytöllä tarkoitetaan muodollisesti sallittua oikeuden käyttämisestä yksittäistapauksessa hylättävällä tavalla tai hylättävässä tarkoituksessa. Hylättävyyden on katsottu voivan liittyä esimerkiksi vallitsevien arvokäsitysten, yhteiskunnan perusarvojen tai toisten oikeuksien loukkaamiseen. Oikeuden väärinkäytön on myös todettu voivan liittyä mihin tahansa oikeuteen, jonka tarkoituksena on suojata jotain toimintavapautta.

Kunnallisvalituksessa kuntalainen lähtökohtaisesti käyttää perustuslaissa suojattua osallistumis-, valitus- ja aloiteoikeuttaan. Kyseisen muodollisesti sallitun oikeuden käyttämistä ilman tosiasiallista oikeussuojatarvetta ja hyväksyttävää tarkoitusta sekä vastoin oikeuden suojatarkoitusta voidaan kuitenkin pitää demokraattisen päätöksenteon ja yhteisen edun vastaisena.

Oikeuden väärinkäyttökielto on mielletty vakiintuneeksi oikeusperiaatteeksi ja keskeiseksi normiksi perusoikeuksien horisontaalisen vaikutuksen toteuttamisessa. Oikeuden väärinkäytön kiellon on katsottu kuuluvan nykyiseen oikeuteen aina ilman erityistä säännöstä. **Oikeuden väärinkäyttökielto saa tukea myös Euroopan ihmisoikeussopimuksesta: 17 artiklan** mukaan valtion ei kuulu antaa sellaiselle toiminnalle oikeussuojaa, joka uhkaa demokratiaa tai merkitsee ihmisoikeussuojan käyttämistä toisen kansalaisen ihmisoikeuksien loukkaamiseksi. Myös **ihmisoikeussopimuksen 35 artiklan** 3 kohdalla on vaikutusta valitusoikeuteen; säännöksen mukaan ihmisoikeustuomioistuin ei ota tutkittavaksi sellaista **34 artiklan** nojalla tehtyä yksilövalitusta, johon se ei katso yleissopimuksen tai sen pöytäkirjojen määräysten soveltuvan tai jonka se katsoo olevan ilmeisen perusteeton tai merkitsevän valitusoikeuden väärinkäyttöä.

Oikeuden väärinkäyttökielto rajoittaa oikeudellisen vallan väärinkäyttämistä sekä oman edun tavoittelua ja é contrario myös toimii sallitun oikeudenkäytön kriteerinä. Oikeudet eivät ole sillä tavoin absoluuttisia, että oikeudenhaltija saisi ne täysimääräisesti kaikissa olosuhteissa ja muiden oikeuksista sekä intresseistä riippumatta. Oikeuden väärinkäyttökielto estää siten tulkitsemasta perustuslaissa turvattuja oikeuksia vastoin niiden ratiota.

Oikeuden väärinkäytössä voidaan erottaa seuraavat tunnusmerkit:

a) Vahinko. Oikeuden väärinkäytön tunnusmerkistöön kuuluu oikeuden väärinkäyttämistä aiheutuva vahinko – oikeustoimia ei saa tehdä toisen vahingoittamistarkoituksessa.

Vahinkotunnusmerkki samaistetaan usein shikaanikieltoon, joka kieltää ilkivaltaisen tai kiusamielisen oikeudenkäytön. Oikeuden väärinkäytön vahinkotunnusmerkki on kuitenkin shikaanikieltoa laajempi eikä sen täytyminen edellytä tahallisuutta tai suoranaista kiusantekotarkoitusta. Vahinkotunnusmerkin on katsottu täyttyvän, kun määräämistoimi aiheuttaa toiselle niin merkittävää vahinkoa, etteivät määräämistoimen tekijän oikeustoimeen liittyvät intressit riitä tekemään sitä hyväksyttäväksi. Koska subjektiivisen vahingoittamistarkoituksen näyttäminen on vaikeaa, lähtökohtana tulisi olla objektiivisesti havaittavat seikat ja niistä johdettavat tavanomaisia motiiveja koskevat arvostelmat.

b) Tarkoituksenvastaisuus. Oikeuden väärinkäytön tarkoituksenvastaisuus tarkoittaa toimen ja sen varsinaisen tarkoituksen ristiriitaa: muodollista oikeutta käytetään yleisesti hyväksytyyn tarkoituksen vastaisesti. Toiminnan tavoite ei tällöin vastaa sääntelyn tai instituution tarkoitusta. Usein myös oikeuden väärinkäyttöön syyllistyvän nimenomaisena tarkoituksena on peittää tai häivyttää toimintansa moitittava luonne muodollisesti pätevän toiminnan varjolla. Oikeuskäytännössä tarkoituksenvastaisuutta on arvioitu erityisesti sananvapauden yhteydessä; esimerkiksi ratkaisuissa KKO 2005:82, KKO 2006:20, KKO 2010:39 ja KKO 2011:72 on todettu, ettei sananvapaus oikeuta kunnian tai yksityiselämän loukkausta tai muutakaan oikeuden väärinkäyttöä.

Valittajan toiminta ja tapa käyttää valitusoikeutta voinee tulla punnittavaksi vastaavalla tavalla perustuslain 10 §:ssä turvattuja kunniaa ja yksityiselämää koskevia perusoikeuksia vasten kuin edellä mainituissa korkeimman oikeuden ratkaisuissa.

Oikeushenkilön kunnia voi tietyin edellytyksin saada suojaa niin rikoslain kunnianloukkaussäännöksen kuin

---

vahingonkorvauslainsäädännönkin nojalla. Oikeushenkilöiden kunnia on kyse ennen kaikkea sosiaalisten ja taloudellisten toimintamahdollisuuksien turvaamisesta epäasialliselta puuttumiselta.

a) Rikoslaki: kunnianloukkaus

Rikoslain 24 luvun 9 §:n 1 momentin mukaan

kunnianloukkauksesta tuomitaan se, joka aiheuttaa toiselle vahinkoa tai kärsimystä esittämällä tästä valheellisen tiedon tai vihjauksen taikka muuten halventaa toista. Säännöksen 2 ja 3 momenteissa rajataan kunnianloukkauksen ulkopuolelle sellainen arvostelu ja ilmaisu, joka kohdistuu toisen menettelyyn julkisessa virassa tai yleisesti merkittävän asian käsittelyyn eikä selvästi ylitä sitä, mitä voidaan pitää hyväksyttävänä.

Yksityiselämän suojan lähtökohta on, että yksilöllä on oikeus elää ilman ulkopuolisten tahojen mielivaltaista tai aiheetonta puuttumista, ja valtiolta on katsottu edellytettävän aktiivisia toimia paitsi viranomaisten myös yksityisten taholta tulevien loukkausten estämiseksi. Kunnia kuuluu suojattavien oikeushyvien joukkoon ja henkilön maine on hyväksyttävä sananvapauden rajoittamisperuste – kunniansuoja näyttäytyy lähtökohtaisesti tasavertaisena oikeutena sananvapauden kanssa.

Kunnan asemaa kunnianloukkauksen tunnusmerkkien täyttymistä tarkasteltaessa on otettava huomioon, että kunnianloukkausrikoksen kohteena voi lähtökohtaisesti olla vain luonnollinen henkilö. Oikeushenkilön kunnia voi kuitenkin saada välillistä suojaa silloin, kun oikeushenkilöön kohdistetun loukkauksen katsotaan loukkaavan myös sen parissa työskenteleviä ihmisiä – tällöin yleensä edellytetään, että ulkopuoliset jollain tavalla samastavat kyseiset luonnolliset henkilöt oikeushenkilöön.

Etenkin kun kyse on pienestä kunnasta, kunnan hallinto samastetaan yleisesti kunnan johdossa toimiviin luonnollisiin henkilöihin.

Valittaja on myös kohdistanut monia lausumiaan suoraan tiettyihin kuntapäätäjiin ja osoittanut kirjeitään henkilökohtaisesti tietyille kunnassa työskenteleville henkilöille.

Erityisesti kunnanjohtaja Ari Koskinen on saanut osakseen huomattavan suuren määrän yhteydenottoja, joihin on sisältynyt myös sävyltään halveksuvia ja vihjailevia lausumia ja jopa Koskisen yksityiselämään puuttuvia kirjelmiä. Kunnanjohtajan ollessa kunnan hierarkiassa korkeimmassa asemassa ja edustaessa kuntaa ulospäin voidaan edellä kuvatun samastamisen katsoa tulevan kyseeseen.

Vaikka rikoslaissa asetetaan kunnianloukkauksen tunnusmerkistön täyttymiselle tiukemmat vaatimukset arvostelun kohdistuessa menettelyyn julkisessa virassa tai tehtävässä, ei tällaisessa asemassa olevankaan tarvitse sietää mitä tahansa kohtelua. Julkista tehtävää hoitavaan ei saa kohdistaa ensinnäkään sellaista arvostelua, joka kohdistuu kyseiseen henkilöön eikä tämän toimintaan tehtävässään. Myöskään tehtävän hoitamiseen kohdistuva arvostelu ei saa selvästi ylittää sitä, mitä voidaan pitää hyväksyttävänä; esimerkiksi merkitykseltään vähäisen asian kohtuuton paisuttelu tai arvostelun tarkoituksellinen pitkittäminen on tyypillinen osoitus loukkaamistarkoituksesta.

Kunnianloukkauksen tunnusmerkistön keskeinen arviointiperuste on myös esitettyjen tietojen paikkansapitävyys. Vaikka viranomaisten tulee sietää kärjekästäkin arvostelua, sallittavuuden sietokykyä rajoittaa tietojen oikeellisuus – totuudenvastaisiin tietoihin perustuvaa kirjoittelua ei tarvitse sietää. Oikeuskirjallisuudessa esitettyjen näkemysten mukaan kunnianloukkauksesta voi olla kyse esimerkiksi silloin, jos yhtiön toimitusjohtajan väitetään toimineen väärin ja kyseiset väitteet voidaan osoittaa totuudenvastaisiksi.

Kunnianloukkaukselta edellytettävän tahallisuuskriteerin täyttymiseltä ei ole oikeuskäytännössä edellytetty loukkaajan tietoisuutta väitteensä totuudenvastaisuudesta, vaan riittävänä on pidetty esitettyjen tietojen oikeellisuuden tarkistamisen laiminlyöntiä. Valittajan valitusten perusteella ei voitane tehdä johtopäätöstä siitä, että valittaja tietäisi valituksissaan esittämänsä tiedot virheellisiksi. Valittaja on myös tehnyt ilmeisen perusteellista taustatyötä valitustensa laatimiseksi. Tahallisuutta tulee tämän

---

vuoksi arvioida ensisijaisesti sen nojalla, voidaanko tahallisuustunnusmerkin katsoa täyttyvän sen perusteella, että valittaja vetoaa valituksissaan erinäisiin laillisuusperusteisiin varmistamatta olettamustensa oikeellisuutta oikeusoppineelta henkilöltä.

b) Vahingonkorvauslaki: varallisuusvahinko

Kunnianloukkaus voi johtaa myös vahingonkorvausvastuuseen. Vahingonkorvausvelvollisuutta punnittaessa tulee kunnian suojaamista tarkastella erityisesti omaisuudensuojan näkökulmasta: mainetta ja kunniaa vahingoittavilla väitteillä ja teoilla on useimmiten negatiivinen taloudellinen vaikutus oikeushenkilön toimintaan. Kun kyse on pienestä kunnasta, kunnan yksittäisen jäsenen kunnan hallintoa sekä taloutta huomattavasti rasittavat toimenpiteet aiheuttavat kunnalle suhteellisesti todella merkittävää vahinkoa.

Vahingonkorvauslain 5 luvun 1 §:n mukaan puhdas varallisuusvahinko korvataan vain, jos vahinko on aiheutettu rangaistavaksi säädetyllä teolla tai julkista valtaa käytettäessä taikka korvaamisen on muutoin erittäin painavia syitä. Nyt puheena olevissa tapauksissa vahingonkorvausvelvollisuus voi siten konkretisoitua siinä tapauksessa, jos valittajan menettelyn katsotaan täyttävän edellä selvitetyn rikoslaissa rangaistavaksi säädetyin kunnianloukkauksen tai muun rangaistavan teon tunnusmerkistön taikka vahingon korvaamiseen katsotaan olevan muutoin erittäin painavia syitä. Erittäin painavien syiden tunnusmerkin täyttymistä puoltaa muun muassa valittajan kiusantekotarkoitus ja shikaaninomainen menettely, toimenpiteiden hyvän tavan ja kunnan edun vastaisuus, toimilta puuttuva hyväksyttävä tavoite, kunnalle aiheutuneen vahingon suuruus ja kunnan toimihenkilöiden loukkaaminen.

Oikeuden väärinkäytöstä voisi oikeuskirjallisuuden perusteella olla kyse ainakin seuraavan kaltaisissa tapauksissa:

1. Valitus koskee samaa tai hyvin samantapaista asiaa, jossa on jo kertaalleen annettu kielteinen päätös;
2. Valitus on ilmeisen perusteeton eikä valittajalla voida katsoa olevan asiassa oikeussuojatarvetta;
3. Valituksia on poikkeuksellisen paljon ja valitusperusteet osoittavat valittamisen olevan tarkoitushakuista; tai
4. Valitukset koostuvat useista sekalaisista ja epämääräisistä valitusperusteista, joille (ainakaan suurimmalle osalle) ei objektiivisesti arvioituna ole mitään perustetta.

Valittajan valituksista voidaan tunnistaa kaikki edellä mainitut tunnusmerkit: (1) valittaja on toistanut useita kertoja samaa asiaa koskevan toimenpidepyynnön, (2) valitukset ovat kohdistuneet vähäpätöisiin asioihin, (3) valituksia on ollut todella paljon ja (4) vaikeaselkoiset valituskirjelmät ovat koostuneet useista sekalaisista valitusperusteista.

Myös oikeuskäytännössä oikeuden väärinkäytöstä on katsottu olevan kyse hyvin monenlaisissa tilanteissa. Esimerkiksi Helsingin hallinto-oikeuden ratkaisussa T 17/0811/3 (14.9.2017) arvioitiin, että turvapaikkahakemukset on turvapaikanhakijan vilkas hakemushistoria huomioon ottaen tehty yksinomaan tai pääasiallisesti siinä tarkoituksessa, että maasta poistaminen viivästyy – hallinto-oikeuden mukaan toiminnalla oli selvästi oikeusjärjestyksen perusteiden vastainen tavoite ja kyse oli oikeuden väärinkäytämisestä.

Lapsen huoltoa koskeneessa korkeimman oikeuden ratkaisussa KKO 2003:126 puolestaan todettiin, että vaikka lapsenhuoltopäätöstä voidaan esimerkiksi merkityksellisten olosuhteiden muuttuessa lähtökohtaisesti muuttaa, säännöksen tarkoituksena ei kuitenkaan ole helpottaa päätösten muuttamista siten, että se voisi johtaa oikeuden väärinkäyttämiseen eli jatkuviin kiusantekomielessä tehtyihin muutosvaatimuksiin.

Edelleen korkein hallinto-oikeus katsoi ratkaisussa 17.12.2013 T 3995 (1215/3/12 ja 1198/3/12), että työntekijän lukuisia kuntaa ja

muita viranomaisia vastaan vireille panemia oikeudellisia prosesseja oli arvioitava oikeuden väärinkäyttönä. Korkeimman hallinto-oikeus katsoi jatkuvan valittamisen kuluttaneen huomattavasti kaupungin voimavaroja ja totesi menettelyn liittyvän piirteitä, jotka ovat vieraita aidon oikeustarpeen vuoksi tehdyille toimenpiteille. Korkein hallinto-oikeus myös totesi, että työntekijän valitusasiakirjoissaan käyttämät ilmaisut olivat vihjailevia, osin henkilökohtaisuuksiin meneviä ja jopa syyllistäviä.

Oikeutta asioiden vireillepanoon voidaan käyttää väärin esimerkiksi kiusaamistarkoituksessa tai yksinomaan tavan vuoksi. Niin sanotut väärinkäyttökanteet kuormittavat kohtuuttomasti osapuolia, tuomioistuimia, vakuutusyhtiöitä ja veronmaksajia. Oikeussuojakeinojen väärinkäyttö voi johtaa kanteen hylkäämiseen tai oikeudenkäyntikuluvastuuseen.

a) Kanteen hylkääminen

Oikeudenkäymiskaaren 6 luvun 5 §:n 2 momentin mukaan tuomioistuimen on hylättävä kanne tuomiolla siltä osin kuin se on selvästi perusteeton. Selvästi oikeuden väärinkäytöksi katsottavien kanteiden (esimerkiksi shikaaninomaisia kanteita) on pidetty lähtökohtaisesti oikeusjärjestyksen perusteiden vastaisina ja niiden on katsottu täyttävän OK 5:6.2:n mukaiset kanteen hylkäämisen edellytykset.

Ongelmana kanteen hylkäämisessä on kuitenkin usein shikaanikanteen tunnistamisen vaikeus – tyypillisesti tällaiset kanteet koostuvat ryppäästä erilaisia sekavia vaatimuksia, joista joillekin näyttää löytyvän oikeudellinen peruste eikä kannetta ole useinkaan mahdollista suoraan hylätä. Oikeudenkäyntikynnyksen nostamista on pidetty jossain määrin ongelmallisena myös perusoikeusnäkökulmasta, minkä vuoksi tarpeettomia oikeudenkäyntejä on ensisijaisesti pyritty rajoittamaan oikeudenkäyntikulusäännöksiin.

b) Oikeudenkäyntikulut

Oikeudenkäyntikulujen jakamisen ”häviäjä maksaa” - peruslähdekohdan yksi keskeinen tausta-ajatus on väärinkäyttö-tarkoituksessa tai muutoin heikoin perustein nostettujen kanteiden estäminen. Tarpeettomien kanteiden nostamista – mikä sama tosin koskee analogisesti myös perusteettomia valituksia – pyritään edelleen rajoittamaan oikeudenkäymiskaaren 21 luvun 5 §:n säännöksellä: jos asianosainen esittämällä väitteen, jonka hän on tiennyt tai hänen olisi pitänyt tietää aiheettomaksi, taikka muutoin oikeudenkäyntiä pitkittämällä velvollisuuden vastaisella menettelyllään tahallisesti tai huolimattomuudesta aiheuttanut toiselle asianosaiselle kustannuksia, hän on velvollinen korvaamaan sellaiset kustannukset riippumatta siitä, kuinka oikeudenkäyntikulut muutoin on korvattava.

Säännöksellä pyritään rajoittamaan tarpeettomia oikeudenkäyntejä, ja säännöksen on katsottu tulevan sovellettavaksi etenkin silloin, jos menettely on tahallista tai sen taustalla on väärinkäyttötarkoitus. Oikeudenkäyntikuluriski rajoittaa valtaosaa täysin turhista kanteista, mutta sillä ei kuitenkaan välttämättä pystytä tehokkaasti rajoittamaan tarpeettomista kanteista aiheutuvia tosiasiallisia haittoja eikä kiusaamistarkoituksessa nostettuja kanteita tai valituksia. Tämän vuoksi oikeudenkäyntikuluratkaisulla ei voida yksin ratkaista epäkohtaa ja torjua ei-toivottua käyttäytymistä, vaan tuomioistuimen on oikeudenväärinkäyttötilanteissa punnittava tarkoin myös kanteen/valituksen hylkäämisen mahdollisuutta.

Viime aikojen keskusteluissa on tullut laajalti ilmi lainsäädännön puutteet koskien yhteiskunnassa aiempaa yleisemmin esiin noussut maalittamisilmiö. Maalittaminen on määritelty toiminnaksi, jolla pyritään halventamaan ja häiritsemään virkamiehiä ja työntekijöitä sekä siten vaikuttamaan näiden työnantajaorganisaation päätöksentekoon tai toimintaan. Ilmiö on otettu huomioon myös uudessa hallitusohjelmassa, jonka mukaisesti seuraavalla hallituskaudella on tarkoitus toteuttaa toimenpiteitä, joilla puututaan nykyistä vahvemmin järjestelmälliseen häirintään, uhkailuun ja maalittamiseen, joka uhkaa sananvapautta, viranomaistoimintaa, tutkimusta ja tiedonvälitystä. Esityksissä korostetaan erityisesti

---

kahta seikkaa: viranomaisten oikeussuojan parantamista erillisellä kriminalisoinnilla ja oikeudenkäyntikuluvastuun tarkastelua.

Esitettyjen arvioiden mukaan nykyinen lainsäädäntö ei täysin kattavasti mahdollista riittävän tehokasta puuttumista viranomaisten toimintaan kohdistuvaan häiritsevään käyttäytymiseen. Toisaalta vallitsevan oikeustilankaan ei voida katsoa estävän tällaiseen hylättävänä pidettävän menettelyyn puuttumista, ja näissä valittajan valitustapauksissa hallinto-oikeuden pitäisikin arvioida voimassa olevaa oikeutta siten, että tulkinnat vastaavat myös nyky-yhteiskunnassa ilmeneviin uusiin haasteisiin ja epäkohtiin – oikeuden väärinkäyttökiellon soveltaminen kyseisenkaltaisiin tilanteisiin on yksi varteenotettava työkalu. Maalittamisen kaltaisen toiminnan kitkemisen ei voida katsoa sillä tavoin uhkaavan tai vaarantavan sananvapauden tai kuntalaisen osallistumisoikeuden taustalla vaikuttavien periaatteiden suojatarkoitusta, etteikö shikaanikiellon soveltaminen voisi tulla kyseeseen jo nykyisin positi-voidun oikeuden puitteissa.

Vaikka maalittamista ei nimenomaisesti ole kriminalisoitu, maalittamisen kaltaiseen toimintaan voidaan saada suojaa paitsi oikeuden väärinkäyttöä koskevien periaatteiden, vahingonkorvaussäännösten ja kunnianloukkaussäännöksen kautta myös rikoslain ilkivaltasäännöksen nojalla, jota sovelletaan silloin, jos teko ei tule rangaistavaksi muun säännöksen (esim. kunnianloukkaus) perusteella. **Rikoslain 17 luvun 13 §:n 2-kohdan mukaisesti se, joka aiheuttaa huomattavaa häiriötä lähettämällä viestejä tai soittamalla puheluita virastoon, toimistoon, liikkeeseen taikka muuhun vastaavaan paikkaan, on tuomittava ilkivallasta sakkoon.**

Yleisen ja yksityisen edun on katsottu vaativan, että virastoissa voidaan työskennellä rauhassa ilkivaltaiselta puhelin- ja viestihäirinnältä. Ilkivallan rankaiseminen edellyttää häirinnältä tahallisuutta. Lähes päivittäistä viestien lähettämistä ei voida pitää normaalina kunnan jäsenen intressiaseman käyttämisenä ja tässä

---

tapauksessa myös viestien sävy osoittaa valittajan tahallisia ja ilki-valtaisia tarkoituseriä.

Yllä olevan perusteella valittajan toiminta täyttää oikeuden väärinkäytön ja maalittamisen tunnusmerkit. Valittajan toimintaa tulee arvioida siis myös rikoslain nojalla rangaistavana useana kunnianloukkauksena ja ilki-valtana.

Yhteydenottojen määrä, valitusten kohde, kirjelmien sävy ja vaatimusten asiasisältö alleviivaavat valittajan toiminnan tarkoituksenmukaisuutta ja kuntalaiselle varatun oikeuden käyttämistä sen ration vastaisesti.

Valittajan tulee suorittaa asian käsittelystä aiheutuneet kaikki kulut tuomioistuinmaksulain (11.12.2015 /1455) mukaisesti.

Pöytäkirja merkitään tarkastetuksi kokouksessa.

Päätös:

Kunnanhallitus hyväksyi ehdotuksen yksimielisesti.

Pöytäkirjamerkintä:

Merkittiin pöytäkirjaan, että Mika Munkki poistui kokouksesta esteellisyytensä (yleislausekkeeseen perustuva jäävi) vuoksi tämän asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi klo 17.22 – 17.23.

---

279 § Lausunnon antaminen Turun hallinto-oikeudelle – yksityishenkilön kunnallisvalitus

Khall 23.9.2019 / 279 §

Valmistelija: kunnanjohtaja Ari Koskinen, p. 050 386 6142,
ari.koskinen@vehmaa.fi

Turun hallinto-oikeus pyytää lausuntoa yksityishenkilön kunnallisvalitukseen (dnro 01209/19/2299) 30.9.2019 mennessä.

Lausuntopyyntö liittyy myös Turun hallinto-oikeudessa käsiteltävänä olevaan asiaan dnro 00451/19/2299 sekä kunnan vuoden 2018 tilinpäätöksen käsittelystä tehtyyn kunnallisvalitukseen. Lisäksi kunnanhallituksen tulee hankkia lausunnot valittajan esittämistä esteellisyysväittämistä; Ari Koskinen, Antti Heinonen, Jussi Jaakkola ja Anna Kaskinen. Em. on toimitettu sähköpostitse 26.8.2019 klo 10.18 pyyntö antaa hallinto-oikeudelle lausuma asiasta. Saadut lausumat (Koskinen, Heinonen, Jaakkola ja Kaskinen) ovat kunnanhallituksen käytettävissä.

Hallinto-oikeuden asiaan liittyvä lähete 4277/19 (dnro 01209/19/2204) ja muu valitukseen liittyvä materiaali on sen laajuuden johdosta nähtävillä kunnanvirastossa sen **aukioloaikana** ja kokouksessa.

Tarkastuslautakunta käsittelee asiaa kokouksessaan 16.9.2019 ja antaa hallinto-oikeudelle oman lausuntonsa.

Kunnanjohtaja:

Kunnanhallitus toteaa lausuntoon seuraavaa:

Valitus hylättävä perusteettomana:

Kunnanhallituksen käsityksen mukaan ja saatujen lausumien perusteella ei ko. asiassa ole hallintolain mukaisia esteellisyyksiä.

Vehmaa kunnan vuoden 2018 tilinpäätös käsitelty kunnanhallituksen toimesta ja allekirjoitettu kuntalain edellyttämällä

---

tavalla maaliskuun loppuun mennessä (kunnanhallitus 25.3.2019, 101§, materiaalin laajuuden johdosta **nähtävillä kunnanvirastossa ja kokouksessa**), minkä jälkeen allekirjoitettu tilinpäätös luovutettu tilintarkastajan ja tarkastuslautakunnan käsiteltäväksi. Tilintarkastaja havaitsi tilinpäätöksessä virheitä, jotka olivat toimintakertomuksessa ja liitetiedoissa. Tilinpäätöksen laskelmia, tuloslaskelmaa tai tasetta, ei ole korjattu. Tarkastuslautakunta käsitteli tilinpäätöksen kokouksessaan 5.6.2019 korjauksineen ja korjaukset käsiteltiin, ohessa **liitteenä**, kunnanhallituksessa 10.6.2019, 183§, korjaukset hyväksyttiin ja merkittiin tiedoksi erikseen, tilinpäätöstä ei allekirjoitettu uudelleen. Kunnanvaltuustoon vietiin 17.6.2019 (valtuusto 17.6.2019, 27 §) kunnanhallituksen hyväksymä tilinpäätös, joka sisälsi tehdyt ja kunnanhallituksen tiedokseen merkityt korjaukset. Lopullinen valtuuston hyväksymä tilinpäätös on materiaalin laajuuden johdosta **nähtävillä kunnanvirastossa ja kokouksessa**.

Korjatut virheet olivat:

- lisättiin toimintakertomukseen riskit ja epävarmuustekijät, jotka liittyvät Vehmaan Palvelukeskussäätiön tilanteeseen,
- joitakin talousarvion muutoksia oli jäänyt kyseisestä sarakkeesta puuttumaan ja niitä lisättiin. Poikkeamat oli kuitenkin esitetty oikein jo alunperin,
- muut korjaukset toimintakertomuksessa ja liitetiedoissa olivat kirjoitusvirhetyypisiä, nämä luvut on muutettu oikeiksi,
- joistakin tunnusluvuista oli jäänyt miinus – merkki pois, ne lisättiin.

Tilintarkastaja ja tarkastuslautakunta esittivät tilintarkastuskertomuksessa 5.6.2019 tilinpäätöksen hyväksymistä ja vastuuvapauden myöntämistä, mikäli valtuusto hyväksyy talousarviopoikkeamat. Valtuusto hyväksyi (17.6.2019, 27 §) kunnan vuoden 2018 tilinpäätöksen, hyväksyi talousarviopoikkeamat ja myönsi vastuuvapaudet ja edelleen merkitsi tilintarkastuskertomuksen, ohessa **liitteenä**, tiedokseen.

Valtuusto hyväksyi myös arviointikertomuksen, ohessa **liitteenä**, (valtuusto 17.6.2019, 28 §).

Kunnanhallitus vaatii lisäksi hallinto-oikeuden myös tutkivan yksityiskohtaisesti täyttyvätkö rikkomukset valittajan osalta koskien Euroopan Ihmisoikeussopimuksen 17, 34 ja 35 artiklat (oikeuden väärinkäyttökielto), rikoslain 24.luku 9 § 1 mom. (kunnianloukkaus), vahingonkorvauslaki 5.luku 1 § (vahingonkorvaus kunnalle), oikeudenkäymiskaaren 6 luvun 5 §:n 2 mom. (perusteettoman kanteen hylkääminen, nk. shikaanikanne), rikoslain 17 luvun 13 §:n 2-kohdan (häiriön aiheuttaminen viranomaiselle) ja edelleen toimenpiteisiin ryhtymiseksi valittajaa kohtaan tai mikäli asia ei kuulu hallinto-oikeuden tutkittavaksi, sen siirtämiseksi toimivaltaiselle viranomaiselle toimenpiteitä varten seuraavin perustein:

Vehmaan kunta katsoo, että tarpeettomien valitusten estäminen sekä shikaaninomaiseen oikeuden väärinkäyttöön ja suoranaiseen kiusantekoon puuttuminen on ensiarvoisen tärkeää kuntalaisten yhdenvertaisuuden ja kunnan yleisen edun ja tarkoituksenmukaisen toiminnan turvaamiseksi.

Valittaja (nimi löytyy valitusasiakirjoista, tässä yhteydessä nimi poistettu GDPR- asetuksen johdosta) on lähettänyt Vehmaan kuntaan vuodesta 2013 alkaen lukuisia huomautuksia, tiedusteluita ja oikaisuvaatimuksia. Kunnalle tehtyjen ilmoitusten lisäksi valittaja on kuormittanut erilaisilla kirjallisilla havainnoillaan, kanteluillaan ja valituksillaan merkittävästi muun muassa Kuntaliittoa, Aluehallintovirastoa ja hallintotuomioistuimia.

Esimerkiksi vuonna 2018 kunnassa on tehty 208 valittajan asioihin liittyvää toimenpidekirjausta. Alkuvuonna 2019 erilaisten yhteydenottojen määrä on kasvanut edelleen, ja viime aikoina Valittaja on lähestynyt kuntaa kirjeitse lähes päivittäin. Yksi kuntalainen on kuormittanut kunnan viranhaltijoita ja toimielimiä kohtuuttomasti. Erinäisten toimenpidepyyntöjen käsittelyt ovat

---

kuluttaneet sietämättömässä määrin pienen kunnan resursseja sekä aiheuttaneet merkittävää taloudellista vahinkoa.

Valittajan menettelylle ei ole löydettävissä hyväksyttäviä perusteita eikä kunnan toiminta ole antanut tosiasiallista aihetta valituksille ja muille alinomaisille yhteydenotoille – ainakaan nyt toteutuneessa määrin. Jos kunnan toiminnassa onkin ollut jotain todellista kehitystarvetta, kuten luonnostaan minkä tahansa kunnan kohdalla on kysymys, on valittaja itse toimillaan estänyt kunnalta mahdollisuutta keskittää resurssinsa oikeasti merkityksellisiin asioihin.

Kuntalaiselle kiistatta kuuluva valvonta- ja valitusoikeus on pohjattu perus- ja ihmisoikeuksiin, ja kunnan on myös itsenäisesti huolehdittava kuntalaisten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien edellytyksistä. Näitä vaikuttamismahdollisuuksia ja -keinoja arvioitaessa on kuitenkin huomioitava myös kunnallinen itsehallinto ja edustuksellisen demokratian peruseriaatteen: kunnan toiminnalle on tärkeää, että demokraattisin perustein syntyneet päätökset saadaan toteutettua, yhteydenotot voidaan käsitellä nopeasti ja tarpeettomat valitukset vältetään.

Jos kunnan toiminnassa olisi siinä määrin puutteita, kuin valittajan yhteydenotto- ja valitusmäärä antaa ymmärtää, olisi oletettavaa että Aluehallintovirasto kuntia valvovana viranomaisena tai ylimmät laillisuusvalvojat olisivat puuttuneet Vehmaan kunnan hallintoon. Valvontaviranomaiset eivät kuitenkaan ole todenneet Vehmaan kunnan päätöksenteossa tai menettelytavoissa mitään merkittäviä puutteita, ja valittajan kunnan toiminnasta tekemät kantelut on todettu pääsääntöisesti täysin perusteettomiksi. **Kunnan näkemyksen mukaan valittajan toiminta täyttää oikeuden väärinkäytön tunnusmerkit ja menettely tulee mahdollisesti arvioitavaksi myös rikoslain tarkoittamana kunnianloukkauksena ja ilkivaltana.**

Oikeuden väärinkäytöllä tarkoitetaan muodollisesti sallittua oikeuden käyttämistä yksittäistapauksessa hylättävällä tavalla tai

hylättävässä tarkoituksessa. Hylättävyyden on katsottu voivan liittyä esimerkiksi vallitsevien arvokäsitysten, yhteiskunnan perusarvojen tai toisten oikeuksien loukkaamiseen. Oikeuden väärinkäytön on myös todettu voivan liittyä mihin tahansa oikeuteen, jonka tarkoituksena on suojata jotain toimintavapautta.

Kunnallisvalituksessa kuntalainen lähtökohtaisesti käyttää perustuslaissa suojattua osallistumis-, valitus- ja aloiteoikeuttaan. Kyseisen muodollisesti sallitun oikeuden käyttämistä ilman tosiasiallista oikeussuojatarvetta ja hyväksyttävää tarkoitusta sekä vastoin oikeuden suojatarkoitusta voidaan kuitenkin pitää demokraattisen päätöksenteon ja yhteisen edun vastaisena.

Oikeuden väärinkäyttökielto on mielletty vakiintuneeksi oikeusperiaatteeksi ja keskeiseksi normiksi perusoikeuksien horisontaalisen vaikutuksen toteuttamisessa. Oikeuden väärinkäytön kiellon on katsottu kuuluvan nykyiseen oikeuteen aina ilman erityistä säännöstä. **Oikeuden väärinkäyttökielto saa tukea myös Euroopan ihmisoikeussopimuksesta: 17 artiklan** mukaan valtion ei kuulu antaa sellaiselle toiminnalle oikeussuojaa, joka uhkaa demokratiaa tai merkitsee ihmisoikeussuojan käyttämistä toisen kansalaisen ihmisoikeuksien loukkaamiseksi. Myös ihmisoikeussopimuksen **35 artiklan** 3 kohdalla on vaikutusta valitusoikeuteen; säännöksen mukaan ihmisoikeustuomioistuin ei ota tutkittavaksi sellaista **34 artiklan** nojalla tehtyä yksilövalitusta, johon se ei katso yleissopimuksen tai sen pöytäkirjojen määräysten soveltuvan tai jonka se katsoo olevan ilmeisen perusteeton tai merkitsevän valitusoikeuden väärinkäyttöä.

Oikeuden väärinkäyttökielto rajoittaa oikeudellisen vallan väärinkäyttämistä sekä oman edun tavoittelua ja *é contrario* myös toimii sallitun oikeudenkäytön kriteerinä. Oikeudet eivät ole sillä tavoin absoluuttisia, että oikeudenhaltija saisi ne täysimääräisesti kaikissa olosuhteissa ja muiden oikeuksista sekä intresseistä riippumatta. Oikeuden väärinkäyttökielto estää siten tulkitsemasta perustuslaissa turvattuja oikeuksia vastoin niiden ratiota.

Oikeuden väärinkäytössä voidaan erottaa seuraavat tunnusmerkit:

a) Vahinko. Oikeuden väärinkäytön tunnusmerkistöön kuuluu oikeuden väärinkäyttämistä aiheutuva vahinko – oikeustoimia ei saa tehdä toisen vahingoittamistarkoituksessa.

Vahinkotunnusmerkki samaistetaan usein shikaanikieltoon, joka kieltää ilkivaltaisen tai kiusamielisen oikeudenkäytön. Oikeuden väärinkäytön vahinkotunnusmerkki on kuitenkin shikaanikieltoa laajempi eikä sen täyttyminen edellytä tahallisuutta tai suoranaista kiusantekotarkoitusta. Vahinkotunnusmerkin on katsottu täyttyvän, kun määräämistoimi aiheuttaa toiselle niin merkittävää vahinkoa, etteivät määräämistoimen tekijän oikeustoimeen liittyvät intressit riitä tekemään sitä hyväksyttäväksi. Koska subjektiivisen vahingoittamistarkoituksen näyttäminen on vaikeaa, lähtökohtana tulisi olla objektiivisesti havaittavat seikat ja niistä johdettavat tavanomaisia motiiveja koskevat arvostelmat.

b) Tarkoituksenvastaisuus. Oikeuden väärinkäytön tarkoituksenvastaisuus tarkoittaa toimen ja sen varsinaisen tarkoituksen ristiriitaa: muodollista oikeutta käytetään yleisesti hyväksytyyn tarkoituksen vastaisesti. Toiminnan tavoite ei tällöin vastaa sääntelyn tai instituution tarkoitusta. Usein myös oikeuden väärinkäyttöön syyllistyvän nimenomaisena tarkoituksena on peittää tai häivyttää toimintansa moitittava luonne muodollisesti pätevän toiminnan varjolla. Oikeuskäytännössä tarkoituksenvastaisuutta on arvioitu erityisesti sananvapauden yhteydessä; esimerkiksi ratkaisuissa KKO 2005:82, KKO 2006:20, KKO 2010:39 ja KKO 2011:72 on todettu, ettei sananvapaus oikeuta kunnian tai yksityiselämän loukkausta tai muutakaan oikeuden väärinkäyttöä.

Valittajan toiminta ja tapa käyttää valitusoikeutta voinee tulla punnittavaksi vastaavalla tavalla perustuslain 10 §:ssä turvattuja kunniaa ja yksityiselämää koskevia perusoikeuksia vasten kuin edellä mainituissa korkeimman oikeuden ratkaisuissa.

Oikeushenkilön kunnia voi tietyin edellytyksin saada suojaa niin rikoslain kunnian-loukkaussäännöksen kuin vahingonkorvauslainsäädännönkin nojalla. Oikeushenkilöiden kunnia on kyse ennen kaikkea sosiaalisten ja taloudellisten

---

toimintamahdollisuuksien turvaamisesta epäasialliselta puuttumiselta.

a) Rikoslaki: kunnianloukkaus

Rikoslain 24 luvun 9 §:n 1 momentin mukaan kunnianloukkauksesta tuomitaan se, joka aiheuttaa toiselle vahinkoa tai kärsimystä esittämällä tästä valheellisen tiedon tai vihjauksen taikka muuten halventaa toista. Säännöksen 2 ja 3 momenteissa rajataan kunnianloukkauksen ulkopuolelle sellainen arvostelu ja ilmaisu, joka kohdistuu toisen menettelyyn julkisessa virassa tai yleisesti merkittävän asian käsittelyyn eikä selvästi ylitä sitä, mitä voidaan pitää hyväksyttävänä.

Yksityiselämän suojan lähtökohta on, että yksilöllä on oikeus elää ilman ulkopuolisten tahojen mielivaltaista tai aiheetonta puuttumista, ja valtiolta on katsottu edellyttävän aktiivisia toimia paitsi viranomaisten myös yksityisten taholta tulevien loukkausten estämiseksi. Kunnia kuuluu suojattavien oikeushyvien joukkoon ja henkilön maine on hyväksyttävä sananvapauden rajoittamisperuste – kunniansuoja näyttäytyy lähtökohtaisesti tasavertaisena oikeutena sananvapauden kanssa.

Kunnan asemaa kunnianloukkauksen tunnusmerkkien täyttymistä tarkasteltaessa on otettava huomioon, että kunnianloukkauksrikoksen kohteena voi lähtökohtaisesti olla vain luonnollinen henkilö. Oikeushenkilön kunnia voi kuitenkin saada välillistä suojaa silloin, kun oikeushenkilöön kohdistetun loukkauksen katsotaan loukkaavan myös sen parissa työskenteleviä ihmisiä – tällöin yleensä edellytetään, että ulkopuoliset jollain tavalla samastavat kyseiset luonnolliset henkilöt oikeushenkilöön.

Etenkin kun kyse on pienestä kunnasta, kunnan hallinto samastetaan yleisesti kunnan johdossa toimiviin luonnollisiin henkilöihin.

Valittaja on myös kohdistanut monia lausumiaan suoraan tiettyihin kuntapäittäjiin ja osoittanut kirjeitään henkilökohtaisesti tietyille kunnassa työskenteleville henkilöille. Erityisesti kunnanjohtaja Ari Koskinen on saanut osakseen huomattavan suuren määrän yhteydenottoja, joihin on sisältynyt myös sävyiltään halveksuvia ja vihjailevia lausumia ja jopa Koskisen yksityiselämään puuttuvia kirjelmiä.

Kunnanjohtajan ollessa kunnan hierarkiassa korkeimmassa asemassa ja edustaessa kuntaa ulospäin voidaan edellä kuvatun samastamisen katsoa tulevan kyseeseen.

Vaikka rikoslaissa asetetaan kunnianloukkauksen tunnusmerkistön täyttymiselle tiukemmat vaatimukset arvostelun kohdistuessa menettelyyn julkisessa virassa tai tehtävässä, ei tällaisessa asemassa olevankaan tarvitse sietää mitä tahansa kohtelua. Julkista tehtävää hoitavaan ei saa kohdistaa ensinnäkään sellaista arvostelua, joka kohdistuu kyseiseen henkilöön eikä tämän toimintaan tehtävässään. Myöskään tehtävän hoitamiseen kohdistuva arvostelu ei saa selvästi ylittää sitä, mitä voidaan pitää hyväksyttävänä; esimerkiksi merkitykseltään vähäisen asian kohtuuton paisuttelu tai arvostelun tarkoituksellinen pitkittäminen on tyypillinen osoitus loukkaamistarkoituksesta.

Kunnianloukkauksen tunnusmerkistön keskeinen arviointiperuste on myös esitettyjen tietojen paikkansapitävyys. Vaikka viranomaisten tulee sietää kärjekästäkin arvostelua, sallittavuuden sietokykyä rajoittaa tietojen oikeellisuus – totuudenvastaisiin tietoihin perustuvaa kirjoittelua ei tarvitse sietää. Oikeuskirjallisuudessa esitettyjen näkemysten mukaan kunnianloukkauksesta voi olla kyse esimerkiksi silloin, jos yhtiön toimitusjohtajan väitetään toimineen väärin ja kyseiset väitteet voidaan osoittaa totuudenvastaisiksi.

Kunnianloukkaukselta edellytettävän tahallisuuskriteerin täyttymiseltä ei ole oikeuskäytännössä edellytetty loukkaajan tietoisuutta väitteensä totuudenvastaisuudesta, vaan riittävänä on pidetty esitettyjen tietojen oikeellisuuden tarkistamisen laiminlyöntiä. Valittajan valitusten perusteella ei voitane tehdä johtopäätöstä siitä, että valittaja tietäisi valituksissaan esittämänsä tiedot virheellisiksi. Valittaja on myös tehnyt ilmeisen perusteellista taustatyötä valitustensa laatimiseksi. Tahallisuutta tulee tämän vuoksi arvioida ensisijaisesti sen nojalla, voidaanko tahallisuustunnusmerkin katsoa täyttyvän sen perusteella, että valittaja vetoaa valituksissaan erinäisiin laillisuusperusteisiin

---

varmistamatta olettamustensa oikeellisuutta oikeusoppineelta henkilöltä.

b) Vahingonkorvauslaki: varallisuusvahinko

Kunnianloukkaus voi johtaa myös vahingonkorvausvastuuseen. Vahingonkorvausvelvollisuutta punnittaessa tulee kunnian suojaamista tarkastella erityisesti omaisuudensuojan näkökulmasta: mainetta ja kunniaa vahingoittavilla väitteillä ja teoilla on useimmiten negatiivinen taloudellinen vaikutus oikeushenkilön toimintaan. Kun kyse on pienestä kunnasta, kunnan yksittäisen jäsenen kunnan hallintoa sekä taloutta huomattavasti rasittavat toimenpiteet aiheuttavat kunnalle suhteellisesti todella merkittävää vahinkoa.

Vahingonkorvauslain 5 luvun 1 §:n mukaan puhdas varallisuusvahinko korvataan vain, jos vahinko on aiheutettu rangaistavaksi säädetyllä teolla tai julkista valtaa käytettäessä taikka korvaamisen on muutoin erittäin painavia syitä. Nyt puheena olevissa tapauksissa vahingonkorvausvelvollisuus voi siten konkretisoitua siinä tapauksessa, jos valittajan menettelyn katsotaan täyttävän edellä selvitetyt rikoslaissa rangaistavaksi säädetyn kunnianloukkauksen tai muun rangaistavan teon tunnusmerkistön taikka vahingon korvaamiseen katsotaan olevan muutoin erittäin painavia syitä. Erittäin painavien syiden tunnusmerkin täyttymistä puoltaa muun muassa valittajan kiusantekotarkoitus ja shikaaninomainen menettely, toimenpiteiden hyvän tavan ja kunnan edun vastaisuus, toimilta puuttuva hyväksyttävä tavoite, kunnalle aiheutuneen vahingon suuruus ja kunnan toimihenkilöiden loukkaaminen.

Oikeuden väärinkäytöstä voisi oikeuskirjallisuuden perusteella olla kyse ainakin seuraavan kaltaisissa tapauksissa:

1. Valitus koskee samaa tai hyvin samantapaista asiaa, jossa on jo kertaalleen annettu kielteinen päätös;
2. Valitus on ilmeisen perusteeton eikä valittajalla voida katsoa olevan asiassa oikeussuojatarvetta;

3. Valituksia on poikkeuksellisen paljon ja valitusperusteet osoittavat valittamisen olevan tarkoitushakuista; tai

4. Valitukset koostuvat useista sekalaisista ja epämääräisistä valitusperusteista, joille (ainakaan suurimmalle osalle) ei objektiivisesti arvioituna ole mitään perustetta.

Valittajan valituksista voidaan tunnistaa kaikki edellä mainitut tunnusmerkit: (1) valittaja on toistanut useita kertoja samaa asiaa koskevan toimenpidepyynnön, (2) valitukset ovat kohdistuneet vähäpätöisiin asioihin, (3) valituksia on ollut todella paljon ja (4) vaikeaselkoiset valituskirjelmät ovat koostuneet useista sekalaisista valitusperusteista.

Myös oikeuskäytännössä oikeuden väärinkäytöstä on katsottu olevan kyse hyvin monenlaisissa tilanteissa. Esimerkiksi Helsingin hallinto-oikeuden ratkaisussa T 17/0811/3 (14.9.2017) arvioitiin, että turvapaikkahakemukset on turvapaikanhakijan vilkas hakemushistoria huomioon ottaen tehty yksinomaan tai pääasiallisesti siinä tarkoituksessa, että maasta poistaminen viivästyy – hallinto-oikeuden mukaan toiminnalla oli selvästi oikeusjärjestyksen perusteiden vastainen tavoite ja kyse oli oikeuden väärinkäyttämistä.

Lapsen huoltoa koskeneessa korkeimman oikeuden ratkaisussa KKO 2003:126 puolestaan todettiin, että vaikka lapsenhuoltopäätöstä voidaan esimerkiksi merkityksellisten olosuhteiden muuttuessa lähtökohtaisesti muuttaa, säännöksen tarkoituksena ei kuitenkaan ole helpottaa päätösten muuttamista siten, että se voisi johtaa oikeuden väärinkäyttämiseen eli jatkuviin kiusantekomielessä tehtyihin muutosvaatimuksiin.

Edelleen korkein hallinto-oikeus katsoi ratkaisussa 17.12.2013 T 3995 (1215/3/12 ja 1198/3/12), että työntekijän lukuisia kuntaa ja muita viranomaisia vastaan vireille panemia oikeudellisia prosesseja oli arvioitava oikeuden väärinkäyttönä. Korkein hallinto-oikeus katsoi jatkuvan valittamisen kuluttaneen huomattavasti kaupungin voimavaroja ja totesi menettelyn liittyvän piirteitä, jotka ovat vieraita aidon oikeustarpeen vuoksi tehdyille toimenpiteille. Korkein

---

hallinto-oikeus myös totesi, että työntekijän valitusasiakirjoissaan käyttämät ilmaisut olivat vihjailevia, osin henkilökohtaisuuksiin meneviä ja jopa syyllistäviä.

Oikeutta asioiden vireillepanoon voidaan käyttää väärin esimerkiksi kiusaamistarkoituksessa tai yksinomaan tavan vuoksi. Niin sanotut väärinkäyttökanteet kuormittavat kohtuuttomasti osapuolia, tuomioistuimia, vakuutusyhtiöitä ja veronmaksajia. Oikeussuojakeinojen väärinkäyttö voi johtaa kanteen hylkäämiseen tai oikeudenkäyntikuluvastuuseen.

a) Kanteen hylkääminen

Oikeudenkäymiskaaren 6 luvun 5 §:n 2 momentin mukaan tuomioistuimen on hylättävä kanne tuomiolla siltä osin kuin se on selvästi perusteeton. Selvästi oikeuden väärinkäyttöksi katsottavien kanteiden (esimerkiksi shikaaninomaisia kanteita) on pidetty lähtökohtaisesti oikeusjärjestyksen perusteiden vastaisina ja niiden on katsottu täyttävän OK 5:6.2:n mukaiset kanteen hylkäämisen edellytykset.

Ongelmana kanteen hylkäämisessä on kuitenkin usein shikaanikanteen tunnistamisen vaikeus – tyypillisesti tällaiset kanteet koostuvat ryppästä erilaisia sekavia vaatimuksia, joista joillekin näyttää löytyvän oikeudellinen peruste eikä kannetta ole useinkaan mahdollista suoraan hylätä. Oikeudenkäyntikynnyksen nostamista on pidetty jossain määrin ongelmallisena myös perusoikeusnäkökulmasta, minkä vuoksi tarpeettomia oikeudenkäyntejä on ensisijaisesti pyritty rajoittamaan oikeudenkäyntikulusäännöksiin.

b) Oikeudenkäyntikulut

Oikeudenkäyntikulujen jakamisen ”häviöjä maksaa” -peruslähdekohdan yksi keskeinen tausta-ajatus on väärinkäyttötarkoituksessa tai muutoin heikoin perustein nostettujen kanteiden estäminen. Tarpeettomien kanteiden nostamista – mikä sama tosiseikka koskee analogisesti myös perusteettomia valituksia – pyritään edelleen rajoittamaan oikeudenkäymiskaaren 21 luvun 5

---

§:n säännöksellä: jos asianosainen esittämällä väitteen, jonka hän on tiennyt tai hänen olisi pitänyt tietää aiheettomaksi, taikka muutoin oikeudenkäyntiä pitkittämällä velvollisuuden vastaisella menettelyllään tahallisesti tai huolimattomuudesta aiheuttanut toiselle asianosaiselle kustannuksia, hän on velvollinen korvaamaan sellaiset kustannukset riippumatta siitä, kuinka oikeudenkäyntikulut muutoin on korvattava.

Säännöksellä pyritään rajoittamaan tarpeettomia oikeudenkäyntejä, ja säännöksen on katsottu tulevan sovellettavaksi etenkin silloin, jos menettely on tahallista tai sen taustalla on väärinkäyttötarkoitus. Oikeudenkäyntikuluriski rajoittaa valtaosaa täysin turhista kanteista, mutta sillä ei kuitenkaan välttämättä pystytä tehokkaasti rajoittamaan tarpeettomista kanteista aiheutuvia tosiasiallisia haittoja eikä kiusaamistarkoituksessa nostettuja kanteita tai valituksia. Tämän vuoksi oikeudenkäyntikuluratkaisulla ei voida yksin ratkaista epäkohtaa ja torjua ei-toivottua käyttäytymistä, vaan tuomioistuimen on oikeudenväärinkäyttötilanteissa punnittava tarkoin myös kanteen/valituksen hylkäämisen mahdollisuutta.

Viime aikojen keskusteluissa on tullut laajalti ilmi lainsäädännön puutteet koskien yhteiskunnassa aiempaa yleisemmin esiin noussut maalittamisilmiö. Maalittaminen on määritelty toiminnaksi, jolla pyritään halventamaan ja häiritsemään virkamiehiä ja työntekijöitä sekä siten vaikuttamaan näiden työnantajaorganisaation päätöksentekoon tai toimintaan. Ilmiö on otettu huomioon myös uudessa hallitusohjelmassa, jonka mukaisesti seuraavalla hallituskaudella on tarkoitus toteuttaa toimenpiteitä, joilla puututaan nykyistä vahvemmin järjestelmälliseen häirintään, uhkailuun ja maalittamiseen, joka uhkaa sananvapautta, viranomaistoimintaa, tutkimusta ja tiedonvälitystä. Esityksissä korostetaan erityisesti kahta seikkaa: viranomaisten oikeussuojan parantamista erillisellä kriminalisoinnilla ja oikeudenkäyntikuluvastuun tarkastelua.

Esitettyjen arvioiden mukaan nykyinen lainsäädäntö ei täysin kattavasti mahdollista riittävän tehokasta puuttumista viranomaisten toimintaan kohdistuvaan häiritsevään käyttäytymiseen. Toisaalta

---

vallitsevan oikeustilankaan ei voida katsoa estävän tällaiseen hylättävänä pidettävän menettelyyn puuttumista, ja näissä valittajan valitustapauksissa hallinto-oikeuden pitäisikin arvioida voimassa olevaa oikeutta siten, että tulkinnat vastaavat myös nyky-yhteiskunnassa ilmeneviin uusiin haasteisiin ja epäkohtiin – oikeuden väärinkäyttökiellon soveltaminen kyseisen kaltaisiin tilanteisiin on yksi varteen otettava työkalu. Maalittamisen kaltaisen toiminnan kitkemisen ei voida katsoa sillä tavoin uhkaavan tai vaarantavan sananvapauden tai kuntalaisen osallistumisoikeuden taustalla vaikuttavien periaatteiden suojatarkoitusta, etteikö shikaanikiellon soveltaminen voisi tulla kyseeseen jo nykyisin positivoidun oikeuden puitteissa.

Vaikka maalittamista ei nimenomaisesti ole kriminalisoitu, maalittamisen kaltaiseen toimintaan voidaan saada suojaa paitsi oikeuden väärinkäyttöä koskevien periaatteiden, vahingonkorvaussäännösten ja kunnianloukkaussäännöksen kautta myös rikoslain ilkivaltasäännöksen nojalla, jota sovelletaan silloin, jos teko ei tule rangaistavaksi muun säännöksen (esim. kunnianloukkaus) perusteella. Rikoslain 17 luvun 13 §:n 2-kohdan mukaisesti se, joka aiheuttaa huomattavaa häiriötä lähettämällä viestejä tai soittamalla puheluita virastoon, toimistoon, liikkeeseen taikka muuhun vastaavaan paikkaan, on tuomittava ilkivallasta sakkoon.

Yleisen ja yksityisen edun on katsottu vaativan, että virastoissa voidaan työskennellä rauhassa ilkivaltaiselta puhelin- ja viestihäirinnältä. Ilkivallan rankaiseminen edellyttää häirinnältä tahallisuutta. Lähes päivittäistä viestien lähettämistä ei voida pitää normaalina kunnan jäsenen intressiaseman käyttämisenä ja tässä tapauksessa myös viestien sävy osoittaa valittajan tahallisia ja ilkivaltaisia tarkoituksia.

Yllä olevan perusteella valittajan toiminta täyttää oikeuden väärinkäytön ja maalittamisen tunnusmerkit. Valittajan toimintaa tulee arvioida siis myös rikoslain nojalla rangaistavana useana kunnianloukkauksena ja ilkivaltana.

Yhteydenottojen määrä, valitusten kohde, kirjelmien sävy ja vaatimusten asiasisältö alleviivaavat valittajan toiminnan tarkoituksenmukaisuutta ja kuntalaiselle varatun oikeuden käyttämistä sen ration vastaisesti.

Valittajan tulee suorittaa asian käsittelystä aiheutuneet kaikki kulut tuomioistuinmaksulain (11.12.2015 /1455) mukaisesti.

Pöytäkirja merkitään tarkastetuksi kokouksessa.

Päätös:

Kunnanhallitus hyväksyi yksimielisesti ehdotuksen.

Pöytäkirjamerkintä:

Merkittiin pöytäkirjaan, että Mika Munkki poistui kokouksesta esteellisyytensä (yleislausekkeeseen perustuva jäävi) vuoksi tämän asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi klo 17.24 – 17.25.

---

280 § Lausunnon antaminen Turun hallinto-oikeudelle – yksityishenkilön kunnallisvalitus

Khall 23.9.2019 / 280 §

Valmistelija: kunnanjohtaja Ari Koskinen, p. 050 386 6142,
ari.koskinen@vehmaa.fi

Turun hallinto-oikeudelta on saapunut lausuntopyyntö (dnro 01208/19/2299) 15.8.2019 koskien yksityishenkilön kunnallisvalitusta. Kunnallisvalitus liittyy myös kunnan 1.8.2019 voimaantullutta hallintosääntöä ja esteellisyyksiä. Lausuntopyyntö liittyy myös Turun hallinto-oikeudessa käsiteltävänä olevaan asiaan dnro 00451/19/2299. Turun hallinto-oikeuden lausuntopyyntö (dnro 01208/19/2299) liiteasiakirjoineen on nähtävillä kunnanvirastossa sen **aukioloaikana** sekä kokouksessa.

Kunnanjohtaja:

Valitus on kumottava. Kunnanhallituksen käsityksen mukaan ei ko. asiassa ole hallintolain mukaisia esteellisyyksiä.

Hallintosäännön osalta kunnanhallitus ja valtuusto ovat muutoinkin tarkentamassa hallintosäännön määräyksiä kunnan jätehuoltoviranomaisen osalta, tällöin on mahdollisuus myös tarkentaa muita hallintosäännön määräyksiä. Tällöin ei ole kuitenkaan tarkoitus puuttua nk. työnantajan direktio-oikeuteen liittyviin kysymyksiin, joihin valituksessa myös viitataan.

Kunnanhallitus vaatii lisäksi hallinto-oikeuden myös tutkivan yksityiskohtaisesti täyttyvätkö rikkomukset valittajan osalta koskien Euroopan Ihmisoikeussopimuksen 17, 34 ja 35 artiklat (oikeuden väärinkäyttökielto), rikoslain 24.luku 9 § 1 mom. (kunnianloukkaus), vahingonkorvauslaki 5.luku 1 § (vahingonkorvaus kunnalle), oikeudenkäymiskaaren 6 luvun 5 §:n 2 mom. (perusteettoman kanteen hylkääminen, nk. shikaanikanne), rikoslain 17 luvun 13 §:n 2-kohdan (häiriön aiheuttaminen viranomaiselle) ja edelleen toimenpiteisiin

---

ryhtymiseksi valittajaa kohtaan tai mikäli asia ei kuulu hallinto-oikeuden tutkittavaksi, sen siirtämiseksi toimivaltaiselle viranomaiselle toimenpiteitä varten seuraavin perustein:

Vehmaan kunta katsoo, että tarpeettomien valitusten estäminen sekä shikaaninomaiseen oikeuden väärinkäyttöön ja suoranaiseen kiusantekoon puuttuminen on ensiarvoisen tärkeää kuntalaisten yhdenvertaisuuden ja kunnan yleisen edun ja tarkoituksenmukaisen toiminnan turvaamiseksi.

Valittaja (nimi löytyy valitusasiakirjoista, tässä yhteydessä nimi positettu GDPR- asetuksen johdosta) on lähettänyt Vehmaan kuntaan vuodesta 2013 alkaen lukuisia huomautuksia, tiedusteluita ja oikaisuvaatimuksia. Kunnalle tehtyjen ilmoitusten lisäksi valittaja on kuormittanut erilaisilla kirjallisilla havainnoillaan, kanteluillaan ja valituksillaan merkittävästi muun muassa Kuntaliittoa, Aluehallintovirastoa ja hallintotuomioistuimia.

Esimerkiksi vuonna 2018 kunnassa on tehty 208 valittajan asioihin liittyvää toimenpidekirjausta. Alkuvuonna 2019 erilaisten yhteydenottojen määrä on kasvanut edelleen, ja viime aikoina Valittaja on lähestynyt kuntaa kirjeitse lähes päivittäin. Yksi kuntalainen on kuormittanut kunnan viranhaltijoita ja toimielimiä kohtuuttomasti. Erinäisten toimenpidepyyntöjen käsittelyt ovat kuluttaneet sietämättömässä määrin pienen kunnan resursseja sekä aiheuttaneet merkittävää taloudellista vahinkoa.

Valittajan menettelylle ei ole löydettävissä hyväksyttäviä perusteita eikä kunnan toiminta ole antanut tosiasiallista aihetta valituksille ja muille alinomaisille yhteydenotoille – ainakaan nyt toteutuneessa määrin. Jos kunnan toiminnassa onkin ollut jotain todellista kehitystarvetta, kuten luonnostaan minkä tahansa kunnan kohdalla on kysymys, on valittaja itse toimillaan estänyt kunnalta mahdollisuutta keskittää resurssinsa oikeasti merkityksellisiin asioihin.

Kuntalaiselle kiistatta kuuluva valvonta- ja valitusoikeus on pohjattu perus- ja ihmisoikeuksiin, ja kunnan on myös itsenäisesti

---

huolehdittava kuntalaisten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien edellytyksistä. Näitä vaikuttamismahdollisuuksia ja -keinoja arvioitaessa on kuitenkin huomioitava myös kunnallinen itsehallinto ja edustuksellisen demokratian peruseriaatteet: kunnan toiminnalle on tärkeää, että demokraattisin perustein syntyneet päätökset saadaan toteutettua, yhteydenotot voidaan käsitellä nopeasti ja tarpeettomat valitukset vältetään.

Jos kunnan toiminnassa olisi siinä määrin puutteita, kuin valittajan yhteydenotto- ja valitusmäärä antaa ymmärtää, olisi oletettavaa että Aluehallintovirasto kuntia valvovana viranomaisena tai ylimmät laillisuusvalvojat olisivat puuttuneet Vehmaan kunnan hallintoon. Valvontaviranomaiset eivät kuitenkaan ole todenneet Vehmaan kunnan päätöksenteossa tai menettelytavoissa mitään merkittäviä puutteita, ja valittajan kunnan toiminnasta tekemät kantelut on todettu pääsääntöisesti täysin perusteettomiksi. **Kunnan näkemyksen mukaan valittajan toiminta täyttää oikeuden väärinkäytön tunnusmerkit ja menettely tulee mahdollisesti arvioitavaksi myös rikoslain tarkoittamana kunnianloukkauksena ja ilkivaltana.**

Oikeuden väärinkäytöllä tarkoitetaan muodollisesti sallittua oikeuden käyttämistä yksittäistapauksessa hylättävällä tavalla tai hylättävässä tarkoituksessa. Hylättävyyden on katsottu voivan liittyä esimerkiksi vallitsevien arvokäsitysten, yhteiskunnan perusarvojen tai toisten oikeuksien loukkaamiseen. Oikeuden väärinkäytön on myös todettu voivan liittyä mihin tahansa oikeuteen, jonka tarkoituksena on suojata jotain toimintavapautta.

Kunnallisvalituksessa kuntalainen lähtökohtaisesti käyttää perustuslaissa suojattua osallistumis-, valitus- ja aloiteoikeuttaan. Kyseisen muodollisesti sallitun oikeuden käyttämistä ilman tosiasiallista oikeussuojatarvetta ja hyväksyttävää tarkoitusta sekä vastoin oikeuden suojatarkoitusta voidaan kuitenkin pitää demokraattisen päätöksenteon ja yhteisen edun vastaisena.

Oikeuden väärinkäyttökielto on mielletty vakiintuneeksi oikeusperiaatteeksi ja keskeiseksi normiksi perusoikeuksien horisontaalisen vaikutuksen toteuttamisessa. Oikeuden väärinkäytön kiellon on katsottu kuuluvan nykyiseen oikeuteen aina ilman erityistä säännöstä. **Oikeuden väärinkäyttökielto saa tukea myös Euroopan ihmisoikeussopimuksesta: 17 artiklan** mukaan valtion ei kuulu antaa sellaiselle toiminnalle oikeussuojaa, joka uhkaa demokratiaa tai merkitsee ihmisoikeussuojan käyttämistä toisen kansalaisen ihmisoikeuksien loukkaamiseksi. Myös ihmisoikeussopimuksen **35 artiklan** 3 kohdalla on vaikutusta valitusoikeuteen; säännöksen mukaan ihmisoikeustuomioistuimien ei ota tutkittavaksi sellaista **34 artiklan** nojalla tehtyä yksilövalitusta, johon se ei katso yleissopimuksen tai sen pöytäkirjojen määräysten soveltuvan tai jonka se katsoo olevan ilmeisen perusteeton tai merkitsevän valitusoikeuden väärinkäyttöä. Oikeuden väärinkäyttökielto rajoittaa oikeudellisen vallan väärinkäyttämistä sekä oman edun tavoittelua ja *é contrario* myös toimii sallitun oikeudenkäytön kriteerinä. Oikeudet eivät ole sillä tavoin absoluuttisia, että oikeudenhaltija saisi ne täysimääräisesti kaikissa olosuhteissa ja muiden oikeuksista sekä intresseistä riippumatta. Oikeuden väärinkäyttökielto estää siten tulkitsemasta perustuslaissa turvattuja oikeuksia vastoin niiden ratiota.

Oikeuden väärinkäytössä voidaan erottaa seuraavat tunnusmerkit:

a) Vahinko. Oikeuden väärinkäytön tunnusmerkistöön kuuluu oikeuden väärinkäyttämisestä aiheutuva vahinko – oikeustoimia ei saa tehdä toisen vahingoittamistarkoituksessa. Vahinkotunnusmerkki samaistetaan usein shikaanikieltoon, joka kieltää ilkivaltaisen tai kiusamielisen oikeudenkäytön. Oikeuden väärinkäytön vahinkotunnusmerkki on kuitenkin shikaanikieltoa laajempi eikä sen täytyminen edellytä tahallisuutta tai suoranaista kiusantekotarkoitusta. Vahinkotunnusmerkin on katsottu täyttyvän, kun määräämistoimi aiheuttaa toiselle niin merkittävää vahinkoa, etteivät määräämistoimen tekijän oikeustoimeen liittyvät intressit riitä tekemään sitä hyväksyttäväksi. Koska subjektiivisen vahingoittamistarkoituksen näyttäminen on vaikeaa, lähtökohtana tulisi olla objektiivisesti havaittavat seikat ja niistä johdettavat tavanomaisia motiiveja koskevat arvostelmat.

b) Tarkoituksenvastaisuus. Oikeuden väärinkäytön tarkoituksenvastaisuus tarkoittaa toimen ja sen varsinaisen tarkoituksen ristiriitaa: muodollista oikeutta käytetään yleisesti hyväksytyyn tarkoituksen vastaisesti. Toiminnan tavoite ei tällöin vastaa sääntelyn tai instituution tarkoitusta. Usein myös oikeuden väärinkäyttöön syyllistyvän nimenomaisena tarkoituksena on peittää tai häivyttää toimintansa moitittava luonne muodollisesti pätevän toiminnan varjolla. Oikeuskäytännössä tarkoituksenvastaisuutta on arvioitu erityisesti sananvapauden yhteydessä; esimerkiksi ratkaisuissa KKO 2005:82, KKO 2006:20, KKO 2010:39 ja KKO 2011:72 on todettu, ettei sananvapaus oikeuta kunnian tai yksityiselämän loukkausta tai muutakaan oikeuden väärinkäyttöä.

Valittajan toiminta ja tapa käyttää valitusoikeutta voinee tulla punnittavaksi vastaavalla tavalla perustuslain 10 §:ssä turvattuja kunniaa ja yksityiselämää koskevia perusoikeuksia vasten kuin edellä mainituissa korkeimman oikeuden ratkaisuissa. Oikeushenkilön kunnia voi tietyin edellytyksin saada suojaa niin rikoslain kunnianloukkaussäännöksen kuin vahingonkorvauslainsäädännönkin nojalla. Oikeushenkilöiden kunniaa on kyse ennen kaikkea sosiaalisten ja taloudellisten toimintamahdollisuuksien turvaamisesta epäasialliselta puuttumiselta.

a) Rikoslaki: kunnianloukkaus

Rikoslain 24 luvun 9 §:n 1 momentin mukaan kunnianloukkauksesta tuomitaan se, joka aiheuttaa toiselle vahinkoa tai kärsimystä esittämällä tästä valheellisen tiedon tai vihjauksen taikka muuten halventaa toista. Säännöksen 2 ja 3 momenteissa rajataan kunnianloukkauksen ulkopuolelle sellainen arvostelu ja ilmaisu, joka kohdistuu toisen menettelyyn julkisessa virassa tai yleisesti merkittävän asian käsittelyyn eikä selvästi ylitä sitä, mitä voidaan pitää hyväksyttävänä.

Yksityiselämän suojan lähtökohta on, että yksilöllä on oikeus elää ilman ulkopuolisten tahojen mielivaltaista tai aiheetonta puuttumista, ja valtiolta on katsottu edellytettävän aktiivisia toimia paitsi viranomaisten myös yksityisten taholta tulevien loukkausten estämiseksi. Kunnia kuuluu suojattavien oikeushyvien joukkoon ja henkilön maine on hyväksyttävä sananvapauden rajoittamisperuste – kunniansuoja näyttäytyy lähtökohtaisesti tasavertaisena oikeutena sananvapauden kanssa.

Kunnan asemaa kunnianloukkauksen tunnusmerkkien täyttymistä tarkasteltaessa on otettava huomioon, että kunnianloukkauksrikoksen kohteena voi lähtökohtaisesti olla vain luonnollinen henkilö. Oikeushenkilön kunnia voi kuitenkin saada välillistä suojaa silloin, kun oikeushenkilöön kohdistetun loukkauksen katsotaan loukkaavan myös sen parissa työskenteleviä ihmisiä – tällöin yleensä edellytetään, että ulkopuoliset jollain tavalla samastavat kyseiset luonnolliset henkilöt oikeushenkilöön.

Etenkin kun kyse on pienestä kunnasta, kunnan hallinto samastetaan yleisesti kunnan johdossa toimiviin luonnollisiin henkilöihin.

Valittaja on myös kohdistanut monia lausumiaan suoraan tiettyihin kuntapäittäjiin ja osoittanut kirjeitään henkilökohtaisesti tietyille kunnassa työskenteleville henkilöille. Erityisesti kunnanjohtaja Ari Koskinen on saanut osakseen huomattavan suuren määrän yhteydenottoja, joihin on sisältynyt myös sävyltään halveksuvia ja vihjailevia lausumia ja jopa Koskisen yksityiselämään puuttuvia kirjelmiä. Kunnanjohtajan ollessa kunnan hierarkiassa korkeimmassa asemassa ja edustaessa kuntaa ulospäin voidaan edellä kuvatun samastamisen katsoa tulevan kyseeseen.

Vaikka rikoslaissa asetetaan kunnianloukkauksen tunnusmerkistön täyttymiselle tiukemmat vaatimukset arvostelun kohdistuessa menettelyyn julkisessa virassa tai tehtävässä, ei tällaisessa asemassa olevankaan tarvitse sietää mitä tahansa kohtelua. Julkista tehtävää hoitavaan ei saa kohdistaa

ensinnäkään sellaista arvostelua, joka kohdistuu kyseiseen henkilöön eikä tämän toimintaan tehtävässään. Myöskään tehtävän hoitamiseen kohdistuva arvostelu ei saa selvästi ylittää sitä, mitä voidaan pitää hyväksyttävänä; esimerkiksi merkitykseltään vähäisen asian kohtuuton paisuttelu tai arvostelun tarkoituksellinen pitkittäminen on tyypillinen osoitus loukkaamistarkoituksesta.

Kunnianloukkauksen tunnusmerkistön keskeinen arviointiperuste on myös esitettyjen tietojen paikkansapitävyys. Vaikka viranomaisten tulee sietää kärjekästäkin arvostelua, sallittavuuden sietokykyä rajoittaa tietojen oikeellisuus – totuudenvastaisiin tietoihin perustuvaa kirjoittelua ei tarvitse sietää. Oikeuskirjallisuudessa esitettyjen näkemysten mukaan kunnianloukkauksesta voi olla kyse esimerkiksi silloin, jos yhtiön toimitusjohtajan väitetään toimineen väärin ja kyseiset väitteet voidaan osoittaa totuudenvastaisiksi.

Kunnianloukkaukselta edellytettävän tahallisuuskriteerin täyttymiseltä ei ole oikeuskäytännössä edellytetty loukkaajan tietoisuutta väitteensä totuudenvastaisuudesta, vaan riittävänä on pidetty esitettyjen tietojen oikeellisuuden tarkistamisen laiminlyöntiä. Valittajan valitusten perusteella ei voitane tehdä johtopäätöstä siitä, että valittaja tietäisi valituksissaan esittämänsä tiedot virheellisiksi. Valittaja on myös tehnyt ilmeisen perusteellista taustatyötä valitustensa laatimiseksi. Tahallisuutta tulee tämän vuoksi arvioida ensisijaisesti sen nojalla, voidaanko tahallisuustunnusmerkin katsoa täyttyvän sen perusteella, että valittaja vetoaa valituksissaan erinäisiin laillisuusperusteisiin varmistamatta olettamustensa oikeellisuutta oikeusoppineelta henkilöltä.

b) Vahingonkorvauslaki: varallisuusvahinko

Kunnianloukkaus voi johtaa myös vahingonkorvausvastuuseen. Vahingonkorvausvelvollisuutta punnittaessa tulee kunnian suojaamista tarkastella erityisesti omaisuudensuojan näkökulmasta: mainetta ja kunniaa vahingoittavilla väitteillä ja teoilla on useimmiten negatiivinen taloudellinen vaikutus oikeushenkilön

---

toimintaan. Kun kyse on pienestä kunnasta, kunnan yksittäisen jäsenen kunnan hallintoa sekä taloutta huomattavasti rasittavat toimenpiteet aiheuttavat kunnalle suhteellisesti todella merkittävää vahinkoa.

Vahingonkorvauslain 5 luvun 1 §:n mukaan puhdas varallisuusvahinko korvataan vain, jos vahinko on aiheutettu rangaistavaksi säädetyllä teolla tai julkista valtaa käytettäessä taikka korvaamisen on muutoin erittäin painavia syitä. Nyt puheena olevissa tapauksissa vahingonkorvausvelvollisuus voi siten konkretisoitua siinä tapauksessa, jos valittajan menettelyn katsotaan täyttävän edellä selvitetyn rikoslaissa rangaistavaksi säädetyt kunnianloukkauksen tai muun rangaistavan teon tunnusmerkistön taikka vahingon korvaamiseen katsotaan olevan muutoin erittäin painavia syitä. Erittäin painavien syiden tunnusmerkin täyttymistä puoltaa muun muassa valittajan kiusantekotarkoitus ja shikaaninomainen menettely, toimenpiteiden hyvän tavan ja kunnan edun vastaisuus, toimilta puuttuva hyväksyttävä tavoite, kunnalle aiheutuneen vahingon suuruus ja kunnan toimihenkilöiden loukkaaminen.

Oikeuden väärinkäytöstä voisi oikeuskirjallisuuden perusteella olla kyse ainakin seuraavan kaltaisissa tapauksissa:

1. Valitus koskee samaa tai hyvin samantapaista asiaa, jossa on jo kertaalleen annettu kielteinen päätös;
2. Valitus on ilmeisen perusteeton eikä valittajalla voida katsoa olevan asiassa oikeussuojatarvetta;
3. Valituksia on poikkeuksellisen paljon ja valitusperusteet osoittavat valittamisen olevan tarkoitushakuista; tai
4. Valitukset koostuvat useista sekalaisista ja epämääräisistä valitusperusteista, joille (ainakaan suurimmalle osalle) ei objektiivisesti arvioituna ole mitään perustetta.

Valittajan valituksista voidaan tunnistaa kaikki edellä mainitut tunnusmerkit: (1) valittaja on toistanut useita kertoja samaa asiaa koskevan toimenpidepyynnön, (2) valitukset ovat kohdistuneet vähäpätöisiin asioihin, (3) valituksia on ollut todella paljon ja (4) vaikeaselkoiset valituskirjelmät ovat koostuneet useista sekalaisista valitusperusteista.

Myös oikeuskäytännössä oikeuden väärinkäytöstä on katsottu olevan kyse hyvin monenlaisissa tilanteissa. Esimerkiksi Helsingin hallinto-oikeuden ratkaisussa T 17/0811/3 (14.9.2017) arvioitiin, että turvapaikkahakemukset on turvapaikanhakijan vilkas hakemushistoria huomioon ottaen tehty yksinomaan tai pääasiallisesti siinä tarkoituksessa, että maasta poistaminen viivästyy – hallinto-oikeuden mukaan toiminnalla oli selvästi oikeusjärjestyksen perusteiden vastainen tavoite ja kyse oli oikeuden väärinkäyttämistä.

Lapsen huoltoa koskeneessa korkeimman oikeuden ratkaisussa KKO 2003:126 puolestaan todettiin, että vaikka lapsenhuoltopäätöstä voidaan esimerkiksi merkityksellisten olosuhteiden muuttuessa lähtökohtaisesti muuttaa, säännöksen tarkoituksena ei kuitenkaan ole helpottaa päätösten muuttamista siten, että se voisi johtaa oikeuden väärinkäyttämiseen eli jatkuviin kiusantekomielessä tehtyihin muutosvaatimuksiin.

Edelleen korkein hallinto-oikeus katsoi ratkaisussa 17.12.2013 T 3995 (1215/3/12 ja 1198/3/12), että työntekijän lukuisia kuntaa ja muita viranomaisia vastaan vireille panemia oikeudellisia prosesseja oli arvioitava oikeuden väärinkäyttönä. Korkeimman hallinto-oikeus katsoi jatkuvan valittamisen kuluttaneen huomattavasti kaupungin voimavaroja ja totesi menettelyn liittyvän piirteitä, jotka ovat vieraita aidon oikeustarpeen vuoksi tehdyille toimenpiteille. Korkein hallinto-oikeus myös totesi, että työntekijän valitusasiakirjoissaan käyttämät ilmaisut olivat vihjailevia, osin henkilökohtaisuuksiin meneviä ja jopa syyllistäviä.

Oikeutta asioiden vireillepanoon voidaan käyttää väärin esimerkiksi kiusaamistarkoituksessa tai yksinomaan tavan vuoksi. Niin sanotut

---

väärinkäyttökanteet kuormittavat kohtuuttomasti osapuolia, tuomioistuimia, vakuutusyhtiöitä ja veronmaksajia. Oikeussuojakeinojen väärinkäyttö voi johtaa kanteen hylkäämiseen tai oikeudenkäyntikuluvastuuseen.

a) Kanteen hylkääminen

Oikeudenkäymiskaaren 6 luvun 5 §:n 2 momentin mukaan tuomioistuimen on hylättävä kanne tuomiolla siltä osin kuin se on selvästi perusteeton. Selvästi oikeuden väärinkäytöksi katsottavien kanteiden (esimerkiksi shikaaninomaisia kanteita) on pidetty lähtökohtaisesti oikeusjärjestyksen perusteiden vastaisina ja niiden on katsottu täyttävän OK 5:6.2:n mukaiset kanteen hylkäämisen edellytykset.

Ongelmana kanteen hylkäämisessä on kuitenkin usein shikaanikanteen tunnistamisen vaikeus – tyypillisesti tällaiset kanteet koostuvat ryppästä erilaisia sekavia vaatimuksia, joista joillekin näyttää löytyvän oikeudellinen peruste eikä kannetta ole useinkaan mahdollista suoraan hylätä. Oikeudenkäyntikynnyksen nostamista on pidetty jossain määrin ongelmallisena myös perusoikeusnäkökulmasta, minkä vuoksi tarpeettomia oikeudenkäyntejä on ensisijaisesti pyritty rajoittamaan oikeudenkäyntikulusäännöksiin.

b) Oikeudenkäyntikulut

Oikeudenkäyntikulujen jakamisen ”häviäjä maksaa” -peruslähtökohdan yksi keskeinen tausta-ajatus on väärinkäyttötarkoituksessa tai muutoin heikoin perustein nostettujen kanteiden estäminen. Tarpeettomien kanteiden nostamista – mikä sama tosiseikka koskee analogisesti myös perusteettomia valituksia – pyritään edelleen rajoittamaan oikeudenkäymiskaaren 21 luvun 5 §:n säännöksellä: jos asianosainen esittämällä väitteen, jonka hän on tiennyt tai hänen olisi pitänyt tietää aiheettomaksi, taikka muutoin oikeudenkäyntiä pitkittämällä velvollisuuden vastaisella menettelyllään tahallisesti tai huolimattomuudesta aiheuttanut toiselle asianosaiselle kustannuksia,

---

hän on velvollinen korvaamaan sellaiset kustannukset riippumatta siitä, kuinka oikeudenkäyntikulut muutoin on korvattava.

Säännöksellä pyritään rajoittamaan tarpeettomia oikeudenkäyntejä, ja säännöksen on katsottu tulevan sovellettavaksi etenkin silloin, jos menettely on tahallista tai sen taustalla on väärinkäyttötarkoitus. Oikeudenkäyntikuluriski rajoittaa valtaosaa täysin turhista kanteista, mutta sillä ei kuitenkaan välttämättä pystytä tehokkaasti rajoittamaan tarpeettomista kanteista aiheutuvia tosiasiallisia haittoja eikä kiusaamistarkoituksessa nostettuja kanteita tai valituksia. Tämän vuoksi oikeudenkäyntikuluratkaisulla ei voida yksin ratkaista epäkohtaa ja torjua ei-toivottua käyttäytymistä, vaan tuomioistuimen on oikeudenväärinkäyttötilanteissa punnittava tarkoin myös kanteen/valituksen hylkäämisen mahdollisuutta.

Viime aikojen keskusteluissa on tullut laajalti ilmi lainsäädännön puutteet koskien yhteiskunnassa aiempaa yleisemmin esiin noussut maalittamisilmiö. Maalittaminen on määritelty toiminnaksi, jolla pyritään halventamaan ja häiritsemään virkamiehiä ja työntekijöitä sekä siten vaikuttamaan näiden työnantajaorganisaation päätöksentekoon tai toimintaan. Ilmiö on otettu huomioon myös uudessa hallitusohjelmassa, jonka mukaisesti seuraavalla hallituskaudella on tarkoitus toteuttaa toimenpiteitä, joilla puututaan nykyistä vahvemmin järjestelmälliseen häirintään, uhkailuun ja maalittamiseen, joka uhkaa sananvapautta, viranomaistoimintaa, tutkimusta ja tiedonvälitystä. Esityksissä korostetaan erityisesti kahta seikkaa: viranomaisten oikeussuojan parantamista erillisellä kriminalisoinnilla ja oikeudenkäyntikuluvastuun tarkastelua.

Esitettyjen arvioiden mukaan nykyinen lainsäädäntö ei täysin kattavasti mahdollista riittävän tehokasta puuttumista viranomaisten toimintaan kohdistuvaan häiritsevään käyttäytymiseen. Toisaalta vallitsevan oikeustilankaan ei voida katsoa estävän tällaiseen hylättävänä pidettävän menettelyyn puuttumista, ja näissä valittajan valitustapauksissa hallinto-oikeuden pitäisikin arvioida voimassa olevaa oikeutta siten, että tulkinnat vastaavat myös nyky-yhteiskunnassa ilmeneviin uusiin haasteisiin ja epäkohtiin –

---

oikeuden väärinkäyttökiellon soveltaminen kyseisenkaltaisiin tilanteisiin on yksi varteenotettava työkalu. Maalittamisen kaltaisen toiminnan kitkemisen ei voida katsoa sillä tavoin uhkaavan tai vaarantavan sananvapauden tai kuntalaisen osallistumisoikeuden taustalla vaikuttavien periaatteiden suojatarkoitusta, etteikö shikaanikiellon soveltaminen voisi tulla kyseeseen jo nykyisin positivoidun oikeuden puitteissa.

Vaikka maalittamista ei nimenomaisesti ole kriminalisoitu, maalittamisen kaltaiseen toimintaan voidaan saada suojaa paitsi oikeuden väärinkäyttöä koskevien periaatteiden, vahingonkorvaussäännösten ja kunnianloukkauksäännöksen kautta myös rikoslain ilkivaltasäännöksen nojalla, jota sovelletaan silloin, jos teko ei tule rangaistavaksi muun säännöksen (esim. kunnianloukkaus) perusteella. **Rikoslain 17 luvun 13 §:n 2-kohdan mukaisesti se, joka aiheuttaa huomattavaa häiriötä lähettämällä viestejä tai soittamalla puheluita virastoon, toimistoon, liikkeeseen taikka muuhun vastaavaan paikkaan, on tuomittava ilkivallasta sakkoon.**

Yleisen ja yksityisen edun on katsottu vaativan, että virastoissa voidaan työskennellä rauhassa ilkivaltaiselta puhelin- ja viestihäirinnältä. Ilkivallan rankaiseminen edellyttää häirinnältä tahallisuutta. Lähes päivittäistä viestien lähettämistä ei voida pitää normaalina kunnan jäsenen intressiaseman käyttämisenä ja tässä tapauksessa myös viestien sävy osoittaa valittajan tahallisia ja ilkivaltaisia tarkoituksia.

Yllä olevan perusteella valittajan toiminta täyttää oikeuden väärinkäytön ja maalittamisen tunnusmerkit. Valittajan toimintaa tulee arvioida siis myös rikoslain nojalla rangaistavana useana kunnianloukkauksena ja ilkivaltana.

Yhteydenottojen määrä, valitusten kohde, kirjelmien sävy ja vaatimusten asiasisältö alleviivaavat valittajan toiminnan tarkoituksenmukaisuutta ja kuntalaiselle varatun oikeuden käyttämistä sen ration vastaisesti.

Valittajan tulee suorittaa asian käsittelystä aiheutuneet kaikki kulut tuomioistuinmaksulain (11.12.2015 /1455) mukaisesti.

Pöytäkirja merkitään tarkastetuksi kokouksessa.

Päätös:

Kunnanhallitus hyväksyi ehdotuksen yksimielisesti.

Pöytäkirjamerkintä:

Merkittiin pöytäkirjaan, että Mika Munkki poistui kokouksesta esteellisyytensä (yleislausekkeeseen perustuva jäävi) vuoksi tämän asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi klo 17.26 – 17.27.

281 § Ehdollisen avustuksen myöntäminen Vehmaan Palveluskeskussäätiölle

Khall 23.9.2019 / 281 §

Valmistelija: vs. hallinto- ja taloussuunnittelija Heli Antikainen-Pauna, p. 044 739 3702, heli.antikainen-pauna@vehmaa.fi

Vehmaan palvelukeskussäätiö on perustettu vuonna 1993. Toiminta Vinkkilässä, palvelukeskussäätiön tiloissa alkoi vuonna 1996. Palveluskeskussäätiön laajennusosa valmistui jouluna 2000. Vehmaan kunnan ja palvelukeskussäätiön välillä on ollut vuokrasopimus kiinteistöstä Saarikontie 4 päättyi 31.12.2018. Vehmaan kunnan tuottama palvelutoiminta säätiön omistamassa Margareeta-koti kiinteistössä (Saarikontie 4) päättyi sisäilmaongelmien ja niihin liittyvien Lounais-Suomen aluehallintoviraston päätösten johdosta 31.8.2017. Palvelutoiminta siirtyi terveyskeskuskiinteistön tiloihin. Tämän jälkeen Margareeta-koti kiinteistö on ollut myynnissä ja tyhjillään.

Vehmaan Palvelukeskussäätiön toimintaedellytykset ovat lakanneet säätiön omistaman kiinteistön ollessa niin huonossa kunnossa, ettei sitä enää sellaisenaan voida käyttää säätiön toiminnan tarkoitukseen. Säätiön omistama palvelukoti ei enää sovellu käyttötarkoitukseensa eikä säätiöllä ole riittävää varallisuutta kiinteistön kunnostamiseen tai uuden tilan hankkimiseen.

Koska palvelukeskussäätiön säädekirjan ja sääntöjen mukainen toiminta oli käytännössä päättynyt, päätti säätiön hallitus tilata 11.4.2018 konsultaatioapua BDO Oy:ltä palvelukeskussäätiön tilanteen selvittämiseksi. Hallitus päätti 17.12.2018 jatkaa palvelukeskussäätiön lakkautusprosessia ja hyväksyä selvitysmiesten (BLF Asianajotoimisto Oy) laatima kokonaissuunnitelma akordihakemukseksi valtiokonttorin lainoihin. Hallitus hyväksyi 17.12.2018 talousarvion vuodelle 2019 ja taloussuunnitelma vuodelle 2020.

Säätiöllä on rakennuksia varten otettuja velkoja, joiden määrä ylittää huonokuntoisen kiinteistön todennäköisen luovutusarvon. Jos Palvelukeskussäätiö ei saa tuloja, siirtyy lainanhoidoissa vastuu näiden takaajille.

Säätiön omistamiin rakennuksiin kohdistuu aravarajoituslain ja korkotukilain mukaisia käyttö- ja luovutusrajoituksia, jotka ovat voimassa 4.4.2045 asti. Vehmaan Palvelukeskussäätiöllä on aravalainaa ja se on saanut Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskukselta (ARA) avustuksia ja sille on myönnetty korkotukilainaa. ARA on 21.06.2017 antamallaan päätöksellä (Dnro 23082/644/17) vapauttanut säätiön arava- ja käyttörajoituksista.

Säätiöllä on valtiokonttorin pitkäaikaista lainaa; 342.868,90 € ja 319.126,02 €, yhteensä 661.994,92 € (akordihakemus) ja Turun Osuuspankin lainaa 198.040,29 €. Säätiön tilillä on rahaa 18.071,72 €. Tilinpäätös muodostui – 967.483,02 € alijäämäiseksi vuodelta 2018.

Säätiön hallitus päätti yksimielisesti, että 23.5.2019:

- palvelukeskussäätiön omistama kiinteistö/rakennus, Margareeta-koti, osoitteessa Saarikontie 4, 23200 Vinkkilä puretaan purkuakordin saamiseksi valtiokonttorin lainoille,
- kiinteistö/rakennus poistetaan myynnistä,
- selvitysmiehet Antti Palmujoki/Mikko Pihlajamäki (BLF Asianajotoimisto Oy) valtuutetaan hakemaan purkuakordi valtiokonttorilta,
- haetaan purkuavustusta,
- pyydetään tarjoukset/kilpailutetaan purkutyö.

Selvitysmiehiltä 16.9.2019 saadun tiedon mukaan purkuakordihakemus on jätetty valtiokonttorille ja että säätiötä ei voi purkaa/lakkauttaa eikä rakennusta purkaa ennen päätöstä akordista.

Koska nk. juoksevia menoja muodostuu kuitenkin säätiölle edelleen, tilintarkastajan ohjeen mukaisesti, tulee menojen kattamiseksi kunnan myöntää ehdollista avustusta siihen asti, kunnes säätiö saadaan lakkautettua/purettua.

Kunnanjohtajan esteellisyyden (yhteisöjäävi) vuoksi asian esittelyn suorittaa hänen sijaisenaan hallintosäännön mukaisesti vs. hallinto- ja taloussuunnittelija.

Selvitysmiehiltä 19.9.2019 puhelimitse saadun tiedon mukaan akordi-/lakkautusprosessi kestää arviolta noin puolesta vuodesta vuoteen.

Vs. hallinto- ja taloussuunnittelija:

Vehmaan kunnanhallitus myöntää Vehmaan Palvelukeskussäätiölle ehdollista avustusta 25.000,00 €. Avustus on tarkoitettu säätiön käyttömenoihin siihen saakka kunnes säätiö on lakkautettu. Säätiöllä on takaisinmaksuvelvollisuus avustukseen, mikäli säätiön varallisuus huomioiden on mahdollista.

Edelleen ehdotetaan valtuustolle lisämäärärahan myöntämistä.

Päätös: Kunnanhallitus hyväksyi yksimielisesti ehdotuksen.

Pöytäkirjamerkintä:

Merkittiin pöytäkirjaan, että Ari Koskinen, Pirkko Tammelin ja Ulla-Maija Kotiranta poistuivat kokouksesta esteellisyytensä (yhteisöjäävi)vuoksi tämän asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi klo 17.28 – 17.29.

Päätettiin myös anoa Osuuspankin lainaan lyhennysvapaata.

Pöytäkirja merkittiin tarkastetuksi kokouksessa.

282 § Avustukset 2019

Khall 23.9.2019 § 282

Valmistelija: vs. hallinto- ja taloussuunnittelija Heli Antikainen-Pauna, p. 044 739 3702, heli.antikainen-pauna@vehmaa.fi

Oheisena **sähköisenä esityslistan liitteenä** avustushakemukset ja näihin liittyvä muu materiaali on nähtävänä kokouksessa.

Vehmaan kunnanhallitus on julistanut julkisella kuulutuksella (kunnan kotisivut 2.4.2019, kunnan ilmoitustaulu 2.4.2019 ja VakkaSuomen Sanomat 2.4.2019) haettavaksi seuraavat avustukset:

- yleisavustukset 8.500,00 €
- kirjasto- ja kulttuuritoimen avustukset 3.000,00 €
- avustuskotiseutuyhdistykselle 3.900,00 €
- nuorisolain mukaiset avustukset 3.200,00 €
- liikuntalain mukaiset avustukset 9.000,00 €

Määrärahaa on varattu vuoden 2019 talousarvioon avustusten myöntämistä varten yhteensä 27 600 euroa.

Hallintosäännön 18 §:n mukaan kunnanhallitus päättää em. avustusten myöntämisestä.

Nuoriso- ja liikuntalain avustuksista on pyydetty vapaa-aikalautakunnan lausunto, jonka lautakunta on antanut kokouksessaan 5.9.2019, § 92. Ehdotus kunnanhallitukselle on laadittu lautakunnan lausunnon mukaisesti.

Alkuperäiset hakemukset ovat nähtävillä kokouksessa ja kunnanvirastossa sen aukio-oloaikana.

Kunnanjohtaja:

Koska tänä vuonna ei tullut lainkaan kirjasto- ja kulttuuritoimen avustusanomuksia kunnanhallitus päättää myöntää avustukset alkuperäisestä määrärahaajaosta poiketen seuraavasti

- myöntää yleisavustukset, yhteensä 10 750 € oheisen **sähköisen liitteen** mukaisesti,
- myöntää Vehmaan kotiseutuyhdistys ry:n avustuksen, yhteensä 3 900,00 €, oheisen **sähköisen liitteen** mukaisesti,
- myöntää nuorisolain avustukset, yhteensä 3.300,00 €, oheisen **sähköisen liitteen** mukaisesti; Vehmaan Lustaset ry 1 450,00 €, Rautilan vapaaehtoinen palokunta 750,00 euroa ja MLL Vehmaan paikallisyhdistys 1.100,00 €,
- myöntää liikuntalain avustukset, yhteensä 9.500,00 €, oheisen **sähköisen liitteen** mukaisesti; UHV Bulls ry 4 500,00 €, Eläkeliiton Vehmaan yhdistys 500,00 euroa ja Vehmaan Kiisto 4 500,00 €,

eli yhteensä 27 450 euroa.

Päätös:

Asian käsittely siirtyi seuraavaan kokoukseen, koska kunnanhallitus ei ollut päätösvaltainen esteellisyyksien johdosta.

Pöytäkirjamerkintä:

Pirkko Tammelin, Tino Laine, Mika Haukka, Rami Mäkelä ja Reijo Lehtonen ilmoittivat esteellisyytensä (yhteisöjäävi) ja postuivat kokouksesta ko. asiakohdan käsittelyn ajaksi klo 17.30-17.34.

---

283 § Talousarvion ja investointien toteutuminen ajalla 01.01. – 31.8.2019

Khall 23.9.2019 § 283

Valmistelija: vs. hallinto ja taloussuunnittelija Heli Antikainen-Pauna, p. 044 7393702, heli.antikainen-pauna@vehmaa.fi

Esityslistan sähköisinä liitteenä ovat:

- toteumavertailut lautakunnittain
- koko kunnan toteumavertailu
- koko kunnan toteumavertailu ilman lomituseräjäntä
- investointien toteutuminen

Käyttötalouden raporteissa ensimmäinen sarake kuvaa koko vuoden 2019 talousarviota ja toinen toteumaa tammikuu-elokuu 2019. Viimeisessä sarakkeessa kuvataan toteumaa tammikuu-kesäkuu 2018.

Palvelujen ostoihin varatut määrärahat ovat ylittymässä talousarvioon verrattaessa. Suurimmat ylitykset ovat sosiaali- ja terveyspalveluissa lastensuojelussa sekä perusterveydenhuollossa, josta ollaan alkuvuoden osalta kuitenkin saamassa palautuksia 100 000 – 150 000 euroa.

Verotulojen kehitys on alkuvuoden aikana poikennut vuoteen 2018 verrattaessa tulorekisterin käyttöönnotosta, verokorttimuutoksesta sekä veronpalautusten uusitusta palautusaikataulusta johtuen. Kuntaliiton verotulokehikon mukaan kunnan pitäisi kuitenkin saada verotuloja vuonna 2019 noin 200 000 euroa enemmän kuin on budjetoitu yhteisöveron jako-osuuden kasvun johdosta.

Kunnanjohtaja:

Kunnanhallitus merkitsee tietoonsa saatetuksi ohessa **esityslistan liitteenä** olevan talousarvion ja investointien toteutumisen 31.8.2019 tilanteen mukaisina.

Päätös:

Kunnanhallitus hyväksyi ehdotuksen yksimielisesti.

---

284 § Nimikemuutokset

Khall 23.9.2019 § 284

Valmistelija: vs. hallinto ja taloussuunnittelija Heli Antikainen-Pauna, p. 044 7393702, heli.antikainen-pauna@vehmaa.fi

Kunnanjohtaja:

Kirjastotoimenjohtajan virkanimike esitetään muutettavaksi kirjastokulttuuritoimenjohtajaksi, joka nimike on ollut jo pitkään epävirallisessa käytössä. Nimikemuutos oikaistaan myös hallintosääntöön sen seuraavan käsittelyn yhteydessä.

Vapaa-aikasihteerin virkanimike esitetään muutettavaksi vapaa-aikasihteerin-koulukuraattoriksi, joka nimike kuvaa hyvin viran nykyistä toimenkuvaa. Korjaus on tehty jo 1.8.2019 voimaan tulleen hallintosääntöön käsittelyn yhteydessä, mutta vahvistetaan vielä tällä kunnanhallituksen erillispäätöksellä.

Päätös:

Kunnanhallitus hyväksyi ehdotuksen yksimielisesti.

---

285 § Valtuustolle annettava lausunto – arviointikertomus

Khall 23.9.2019 / 285 §

Valmistelija: kunnanjohtaja Ari Koskinen, p. 050 386 6142, ari.koskinen@vehmaa.fi, vs. hallinto- ja taloussuunnittelija Heli Antikainen-Pauna, p. 044 739 3702, heli.antikainen-pauna@vehmaa.fi

Kuntalain 121 §:n mukaan kunnanhallitus antaa valtuustolle lausunnon toimenpiteistä, joihin arviointikertomus antaa aihetta.

Ohessa esityslistan **liitteenä** tarkastuslautakunnan arviointikertomus vuodelta 2018.

Kunnanjohtaja:

Kunnanhallitus antaa valtuustolle lausuntonaan seuraavaa tarkastuslautakunnan vuoden 2018 tarkastuskertomuksesta ja sen aiheuttamista toimenpiteistä:

Vuoden 2019 talousarvion laadinta suoritettiin uudessa ja yllättävässä tilanteessa. Kunnan silloinen hallintojohtaja siirtyi muihin tehtäviin heinäkuussa 2018. Virkanimike muutettiin hallinto- ja taloussuunnittelijaksi ja valittu uusi viranhaltija aloitti virantoimituksen lokakuussa 2018. Lisäksi kunnanjohtaja oli kuusi viikkoa lakisääteisellä virkavapaalla, sairausloma (viranhaltijan suostumuksella virkavapauden syy voidaan ilmoittaa), kuusi viikkoa elo-syyskuussa 2018. Kunnanjohtajan sijaisuus hoidettiin oto. rehtori-koulutoimenjohtajan ja teknisen johtajan toimesta. Vuoden 2017 arviointikertomuksen suosituksia ei pystytty huomioimaan.

Vuoden 2020 talousarvion laadinnassa ollaan ottamassa huomioon tarkastuslautakunnan suositukset tavoitteiden asettamisessa ja seurannan kehittämisessä. Vuoden 2020 talousarviossa tullaan tarkastuslautakunnan suosituksen mukaisesti lukumääräisesti asettamaan vähemmän tavoitteita, mutta ne ovat konkreettisempia ja mitattavampia. Valtuusto valmisteli omia tuloskorttejaan talousarvioseminaarissaan 19.8.2019. Uusien kunnanhallituksen tuloskorttien valmistelu on myös aloitettu talousarvion laadinnan yhteydessä (kunnanhallitus 9.9.2019, 268 §). Lautakunnat jatkavat myös omien tuloskorttiansa laadintaa talousarvion valmistelun yhteydessä. Lopullisesti tuloskortit hyväksytään talousarvion laadinnan yhteydessä. Tavoitteita ja mittareita tullaan yksinkertaistamaan ja vähentämään kaikilla toimialoilla, mutta ne tulevat olemaan selkeämpi ja mitattavampia.

Valtio on myös asettanut Vehmaan kunnan arviointimenettelyyn taseen kattamattoman alijäämän johdosta; 31.12.2018 kattamatonta alijäämää oli taseessa 1.029.454,00 €. Suurimpana syynä tilanteeseen oli perusterveyden huollon ja erikoissairaanhoidon lisääntyneet menot vuonna 2018 noin 850.000,00 €. Jo ennen valtion arviointimenettelyn aloittamista kunnassa aloitettiin tilanteen johdosta talousohjelman 2019 – 2022 laadinta, minkä valtuusto hyväksyi 17.6.2019, 23 §. Lisäksi kunta on hakenut valtiovarainministeriöltä harkinnanvaraisen valtionosuuden korotusta vuodelle 2019. Em. toimenpiteillä on tarkoitus saada Vehmaan kunnan talous tasapainoon vuoteen 2022 mennessä.

Päätös:

Kunnanhallitus hyväksyi ehdotuksen yksimielisesti.

---

286 § Palveluseteli ja yksityisen hoidon kuntalisä

Khall 24.6.2019/ 213 § Valmistelija: varhaiskasvatuksen johtaja Hanne Ahtiainen, p. 044 739 3882, hanne.ahtiainen@vehmaa.fi

Vehmaan kunnassa valmistellaan palvelusetelin käyttöönottoa vuorohoidon tarvitsijoille ja yksityisen hoidon kuntalisää Vehmaan kunnassa. Parhailaan on laadinnassa asian liittyvän nk. sääntökirjan laatiminen, sääntökirja on edellytys palvelusetelin ja kuntalisän käyttöönotolle.

Kunnanjohtaja:

Merkitään kunnanhallituksen tietoon saatetuksi ohessa **liitteenä** oleva varhaiskasvatuksen johtajan laatima selvitys palvelusetelin ja yksityisen hoidon kuntalisän käyttöönotosta.

Jatketaan asian valmistelua. Asia tuodaan päätettäväksi sääntökirjan valmistumisen jälkeen syksyllä 2019.

Päätös:

Kunnanhallitus hyväksyi ehdotuksen yksimielisesti.

Khall 23.9.2019/286 § **Yksityisen hoidon kuntalisä**

Varhaiskasvatuksen yksityisen hoidon tuen kuntalisällä tarkoitetaan kunnan hyväksymälle yksityisen palvelun tuottajalle maksettavaa korvausta. Yksityisen hoidon tuottaja voi olla päiväkotia, perhepäivähoitaja tai hoitaja, jonka perhe palkkaa kotiinsa.

Yksityisen hoidon tuen kuntalisää voi saada, mikäli lapsesta saadaan Kelan kautta maksettavaa yksityisen hoidon tukea ja lapsi tosiasiallisesti asuu Vehmaalla.

Yksityisen hoidon tukea voi saada, jos lasta hoitaa palkattu hoitaja tai yksityinen päivähoitopaikka. Lapsen täytyy olla alle kouluikäinen. Tukea ei voi saada, jos lapsi on kunnan järjestämässä varhaiskasvatuksessa.

Yksityisen hoidon tukeen kuuluu hoitoraha 172,25€/kk tai 63,38€/kk sen mukaan kuinka laaja lapsen varhaiskasvatusoikeus on. Hoitoraha on suurempi, jos vanhemmat työskentelevät tai opiskelevat kokoaikaisesti. Hoitorahan lisäksi voi saada tulosidonnaista hoitolisää enintään 144,85€/kk. Hoitolisän määrä riippuu tuloista, eli jos perheellä on oikeus pienempään hoitorahaan, myös hoitolisä maksetaan puolitettuna.

Kuntalisä suoritetaan Kelan kautta yksityisen hoidon tuen yhteydessä. Tukea ei makseta, mikäli perheelle maksetaan vanhempainrahaa.

Palveluseteli

Palvelusetelin käyttöönoton mahdollisuudesta vuorohoidon järjestämiseksi varhaiskasvatuksessa on keskusteltu ja siinä yhteydessä sovittu, että asiaa selvitetään edelleen.

Palveluseteli on yksi kunnan käytettävissä oleva palveluiden järjestämistapa myös varhaiskasvatuksen osalta. Kunta voi järjestää esimerkiksi lasten päivähoidon antamalla palvelujen käyttäjälle palvelusetelin. Kunta sitoutuu tällöin maksamaan palvelun käyttäjän palvelun tuottajalta hankkimat palvelut setelin arvoon asti. Kunta asettaa palvelusetelin arvon ja hyväksyy yksityiset palvelusetelin tuottajat järjestelmän piiriin.

Varhaiskasvatuksessa palvelusetelin arvo määräytyy lapsen iän, hoitoajan ja perheen tulojen mukaan. Perheen maksettavaksi jää palvelusetelin arvon ja palvelujentuottajan perimän hinnan välinen erotus.

Palveluseteli rinnastetaan varhaiskasvatustilain 11a §:n mukaiseen kunnan järjestämään varhaiskasvatukseen, eikä lapselle voi saada samanaikaisesti lasten kotihoidontukea eikä yksityisen hoidon tukea.

Laki sosiaali- ja terveydenhuollon palvelusetelistä (569/2009) säätelee palvelusetelin käyttöä. Lakia voidaan soveltaa yksityisten varhaiskasvatustilain palveluiden hankkimiseen.

Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) on tilastoinut palvelusetelin käyttöä varhaiskasvatustilain vuodesta 2015 lähtien. Palvelusetelin käyttö on lähes kaksinkertaistunut neljässä vuodessa.

Vehmaan varhaiskasvatustilain palvelusetelin menettelytapaohjeeksi on laadittu sääntökirjaluonnos. Sääntökirja ei kuitenkaan ole sopimus kunnan ja palvelujen tuottajan välillä. Yksityinen palvelun tuottaja sitoutuu noudattamaan sääntökirjan ehtoja siitä alkaen, kun palvelun tuottaja hyväksyy palvelusetelillä toteutettavien varhaiskasvatustilain palveluiden tuottajaksi. Sääntökirjassa määritellään palveluntuottamisen lainsäädäntöön, palveluseteliasiakkuuteen, palvelusetelin arvoon, palvelun tuottajan ja kunnan velvoitteisiin sääntökirjan noudattamiseen, valvontaan sekä palvelun sisältöön ja laadun hallintaan liittyviä asioita. Sääntökirjaluonnoksen yleinen osa käsittelee pääasiassa pakollisia, lainsäädäntöön perustuvia hyväksymisehtoja. Erityinen osa sisältää puolestaan Vehmaan varhaiskasvatustilain määrittämiä hyväksymisehtoja.

Vehmaan kunnan rajaustilain palvelusetelin käytön koskemaan vain yksityistä vuorohoitoa tekee haastavaksi se, ettei kyseistä palvelua ole tarjolla. Asiakkaan mielipide palvelusetelin saamisesta tulee ottaa mahdollisuuksien mukaan huomioon silloin kun kunnassa käytetään palveluseteliä asiakkaan tarvitseman palvelun järjestämiseen. Asiakkaalla on oikeus kieltäytyä hänelle tarjotusta palvelusetelistä, jolloin kunnan tulee ohjata hänet kunnan muilla tavoin järjestämien palveluiden piiriin. (6§ Laki sosiaali- ja terveydenhuollon palvelusetelistä)

Ehdotus: Vehmaan kunta ottaa käyttöön yksityisen hoidon kuntalisän 1.1.2020. Vehmaan kunta maksaa yksityisen hoidon kuntalisää kokopäivähoitoa tarvitsevasta lapsesta 350 euroa alle 3-vuotiaasta ja 300 euroa yli kolmevuotiaasta lapsesta. Mikäli oikeus varhaiskasvatukseen on enintään 20 tuntia viikossa maksetaan yksityisen hoidon kuntalisää 180 euroa alle 3-vuotiaasta lapsesta ja 150 euroa yli 3-vuotiaasta lapsesta.

Kunnanhallitus keskustelee palvelusetelin käyttöönotosta Vehmaan varhaiskasvatuksessa ja sääntökirjaluonnoksen ehdoista. Päittää jatkaa asian valmistelua sekä määrittää palvelusetelin arvon ja kertoimet. Asiakaskohtaisen palvelusetelin arvon määrittämisessä otetaan huomioon perheen tulojen lisäksi lapsen ikä, päivittäinen hoitoaika sekä hoitopäivien määrä kuukaudessa.

Liite Vehmaan palvelusetelimalli

Kunnanjohtaja muutti kokouksessa ehdotuksensa kuulumaan seuraavasti:

Vehmaan kunta ottaa käyttöön yksityisen hoidon kuntalisän 1.1.2020. Vehmaan kunta maksaa yksityisen hoidon kuntalisää kokopäivähoitoa tarvitsevasta lapsesta 350 euroa alle 3-vuotiaasta ja 300 euroa yli kolmevuotiaasta lapsesta. Mikäli oikeus varhaiskasvatukseen on enintään 20 tuntia viikossa maksetaan yksityisen hoidon kuntalisää 180 euroa alle 3-vuotiaasta lapsesta ja 150 euroa yli 3-vuotiaasta lapsesta.

Vehmaan hyväksyy **ohaisen liitteen**; Varhaiskasvatuksen palveluseteli, sääntökirja 2019, mukaisesti palvelusetelin käyttöönoton. Sääntökirjassa on määritelty palvelusetelin ehdot, arvot ja kertoimet sekä muut asiaan liittyvät määräykset.

Päätös:

Kunnanhallitus hyväksyi yksimielisesti kokouksessa tehdyn muutosehdotuksen.

Pöytäkirjamerkintä:

Lisäksi selvitetään myös vuoropäivähoidon kustannuksia, mikäli vuoroahoito hoidetaan kunnan päiväkodissa.

_____

287 § Määräaikaisen siistijän palkkaaminen

Teknltk 5.9.2019 66 § Vehmaan koulu on aloittanut toimintansa elokuussa 2019. Tällä hetkellä koulun siistimisestä vastaa kaksi henkilöä, jotka vastaavat myös useasta muusta kunnan kiinteistön siistimisestä. Toinen näistä henkilöistä on määräaikaisessa työsuhteessa ja tekee 4pvä/vko samaan aikaan suoritettavan siivousalan tutkinnon vuoksi.

Ehdotus: Tekninen lautakunta anoo kunnanhallitukselta täyttölupaa siistijän toimelle 31.5.2020 asti. Tehtävä muuttuu kokoaikaiseksi, kun henkilö suorittaa tutkinnon.

Päätös: Tekninen lautakunta päätti ehdotuksen mukaisesti.

Lisätietoja antaa:

tekninen johtaja Antti Heinonen

puh. 044 7393787, sähköposti: antti.heinonen@vehmaa.fi

Khall 23.9.2019/287 § Valmistelija: kunnanjohtaja Ari Koskinen, p. 050 386 6142
ari.koskinen@vehmaa.fi,

Ehdotus: Kunnanhallitus hyväksyy teknisen lautakunnan ehdotuksen.

Päätös:

Kunnanhallitus hyväksyi yksimielisesti ehdotuksen.

---

288 § Kirkonkylän päiväkodin/eskarin siistijän/ruoanjakajan toimi

Teknltk 67 §

Kirkonkylän koulun punaisessa rakennuksessa toimii tällä hetkellä esikoulu. Eskarin ruokahuollosta ja siivousta tekee tällä hetkellä määräaikainen työntekijä syyskuun loppuun ulottuvalla sopimuksella. Tehtävän vaatima työaika on noin 4h/pvä. Siivoustyöntekijöistä on kuitenkin jatkuva puute ja henkilön työpanosta käytettäisiinkin myös muissa kiinteistöissä. Tehtävä siis täytettäisiin kokonaisena 31.5.2020 asti.

Ehdotus: Tekninen lautakunta anoo täyttölupaa kunnanhallitukselta kokoaikaisen siistijän/ruoanjakajan palkkaamiseksi 31.5.2020 asti.

Päätös: Tekninen lautakunta päätti esityksen mukaisesti.

Lisätietoja antaa:

tekninen johtaja Antti Heinonen

puh. 044 7393787, sähköposti: antti.heinonen@vehmaa.fi

Khall 23.9.2019/288 § Valmistelija: kunnanjohtaja Ari Koskinen, p. 050 386 6142
ari.koskinen@vehmaa.fi

Ehdotus: Kunnanhallitus hyväksyy teknisen lautakunnan ehdotuksen.

Päätös:

Kunnanhallitus hyväksyi yksimielisesti ehdotuksen.

---

289 § Pöytäkirjat

Khall 23.9.2019 289 §

Valmistelija: vs. hallinto ja taloussuunnittelija Heli Antikainen-Pauna, p. 044 7393702, heli.antikainen-pauna@vehmaa.fi

Kuntalain 92 §:n mukaan kunnanhallitus, kunnanhallituksen puheenjohtaja tai johtosäännössä määrätty kunnan viranhaltija voivat ottaa kunnanhallituksen käsiteltäväksi asian, joka on tämän lain nojalla siirretty kunnanhallituksen alaisen viranomaisen tai kunnanhallituksen jaoston toimivaltaan ja jossa asianomainen viranomainen on tehnyt päätöksen.

Kunnanhallitus, kunnanhallituksen puheenjohtaja, kunnanjohtaja tai johtosäännössä määrätty kunnan viranhaltija voivat ottaa kunnanhallituksen käsiteltäväksi asian, joka on tämän lain nojalla siirretty kunnanhallituksen alaisen viranomaisen tai kunnanhallituksen jaoston toimivaltaan ja jossa asianomainen viranomainen on tehnyt päätöksen.

Mitä 1 momentissa säädetään, koskee vastaavasti lautakuntia, niiden puheenjohtajia tai johtosäännössä määrättyä kunnan viranhaltijaa asianomaisen lautakunnan alaisen viranomaisen tai lautakunnan jaoston toimivaltaan siirretyissä asioissa, jollei kunnanhallitus, kunnanhallituksen puheenjohtaja, kunnanjohtaja tai 1 momentissa tarkoitettu johtosäännössä määrätty kunnan viranhaltija ole ilmoittanut asian ottamisesta kunnanhallituksen käsiteltäväksi. Johtosäännössä voidaan määrätä, että johtokunta, sen puheenjohtaja tai kunnan viranhaltija voivat ottaa johtokunnan käsiteltäväksi asian, joka on tämän lain nojalla siirretty johtokunnan alaisen viranomaisen toimivaltaan ja jossa asianomainen viranomainen on tehnyt päätöksen. Tällöin asiaa ei voida ottaa sen lautakunnan käsiteltäväksi, jonka alainen johtokunta on. Jos asia on päätetty ottaa sekä johtokunnan että kunnanhallituksen käsiteltäväksi, asia käsitellään kunnanhallituksessa.

Asia on otettava ylemmän toimielimen käsiteltäväksi viimeistään sen ajan kuluessa, jossa 134 §:ssä tarkoitettu oikaisuvaatimus päätöksestä on tehtävä.

Ylemmän toimielimen käsiteltäväksi ei kuitenkaan saa ottaa:

- 1) lain tai asetuksen mukaisia lupa-, ilmoitus-, valvonta tai toimitusmenettelyä koskevia asioita;
- 2) yksilöön kohdistuvia opetustoimen, terveydenhuollon tai sosiaalitoimen asioita; eikä
- 3) 51 §:ssä tarkoitettulle kuntien yhteiselle toimielimelle siirrettyjä asioita, jos asianomaiset kunnat niin sopivat.

Kunnanhallitukselle on toimitettu seuraavat lautakuntien pöytäkirjat:

- 1) Sosiaali- ja terveyslautakunta 4.9.2019
- 2) Tekninen lautakunta 5.9.2019

Kunnanjohtaja:

Kunnanhallitus päättää, että se ei käytä kuntalain 92 §:n mukaista otto-oikeuttaan edellä mainitun lautakunnan kokousasioiden osalta.

Päätös:

Kunnanhallitus hyväksyi yksimielisesti ehdotuksen.

---

290 § Viranhaltijapäätökset

Khall 23.9.2019 /290 §

Valmistelija: vs. hallinto ja taloussuunnittelija Heli Antikainen-Pauna, p. 044 7393702, heli.antikainen-pauna@vehmaa.fi

Kuntalain 92 §:n mukaan kunnanhallitus, kunnanhallituksen puheenjohtaja tai johtosäännössä määrätty kunnan viranhaltija voivat ottaa kunnanhallituksen käsiteltäväksi asian, joka on tämän lain nojalla siirretty kunnanhallituksen alaisen viranomaisen tai kunnanhallituksen jaoston toimivaltaan ja jossa asianomainen viranomaisen on tehnyt päätöksen.

Kunnanhallitus, kunnanhallituksen puheenjohtaja, kunnanjohtaja tai johtosäännössä määrätty kunnan viranhaltija voivat ottaa kunnanhallituksen käsiteltäväksi asian, joka on tämän lain nojalla siirretty kunnanhallituksen alaisen viranomaisen tai kunnanhallituksen jaoston toimivaltaan ja jossa asianomainen viranomaisen on tehnyt päätöksen.

Mitä 1 momentissa säädetään, koskee vastaavasti lautakuntia, niiden puheenjohtajia tai johtosäännössä määrättyä kunnan viranhaltijaa asianomaisen lautakunnan alaisen viranomaisen tai lautakunnan jaoston toimivaltaan siirretyissä asioissa, jollei kunnanhallitus, kunnanhallituksen puheenjohtaja, kunnanjohtaja tai 1 momentissa tarkoitettu johtosäännössä määrätty kunnan viranhaltija ole ilmoittanut asian ottamisesta kunnanhallituksen käsiteltäväksi. Johtosäännössä voidaan määrätä, että johtokunta, sen puheenjohtaja tai kunnan viranhaltija voivat ottaa johtokunnan käsiteltäväksi asian, joka on tämän lain nojalla siirretty johtokunnan alaisen viranomaisen toimivaltaan ja jossa asianomainen viranomaisen on tehnyt päätöksen. Tällöin asiaa ei voida ottaa sen lautakunnan käsiteltäväksi, jonka alainen johtokunta on. Jos asia on päätetty ottaa sekä johtokunnan että kunnanhallituksen käsiteltäväksi, asia käsitellään kunnanhallituksessa.

Asia on otettava ylemmän toimielimen käsiteltäväksi viimeistään sen ajan kuluessa, jossa 134 §:ssä tarkoitettu oikaisuvaatimus päätöksestä on tehtävä.

Ylemmän toimielimen käsiteltäväksi ei kuitenkaan saa ottaa:

- 1) lain tai asetuksen mukaisia lupa-, ilmoitus-, valvonta tai toimitusmenettelyä koskevia asioita;
- 2) yksilöön kohdistuvia opetustoimen, terveydenhuollon tai sosiaalitoimen asioita; eikä
- 3) 51 §:ssä tarkoitettulle kuntien yhteiselle toimielimelle siirrettyjä asioita, jos asianomaiset kunnat niin sopivat.

Kunnanhallitukselle on toimitettu seuraavat viranhaltijoiden päätökset:

- Kunnanjohtaja: talousasiat 2kpl: tonttikampanjan mukainen tonttikauppa ja lähiliikuntapaikan monitoimikenttään liittyvä lisätyö. Henkilöstöasiat 2 kpl: koulutus 1kpl, vuosiloma 1kpl.

Kunnanjohtaja: Kunnanhallitus päättää, että se ei käytä kuntalain 92 §:n mukaista otto-oikeuttaan edellä mainittujen viranhaltijoiden päätösten osalta.

Päätös:

Kunnanhallitus hyväksyi yksimielisesti ehdotuksen.

---

291 § Muut mahdolliset asiat

Khall 23.9.2019/§ 291

Valmistelija: vs. hallinto ja taloussuunnittelija Heli Antikainen-Pauna, p. 044 7393702, heli.antikainen-pauna@vehmaa.fi

Kunnanjohtaja: Kunnanhallitus keskustelee seuraavista asioista:

- vuodeosasto, peruspalvelujohtaja Maria Silver,
- Lounais-Suomen jätehuolto, tekninen johtaja Antti Heinonen

Päätös:

Kunnanhallitus keskusteli asioista ja merkitsi asiat tietoonsa saatetuksi.

---

292 § Tiedotusasiat

Khall 23.9.2019 /292 §

Valmistelija: vs. hallinto ja taloussuunnittelija Heli Antikainen-Pauna, p. 044 7393702, heli.antikainen-pauna@vehmaa.fi

- 1) **Ympäristöministeriö**, vesiensuojelun tehostamisohjelman maatalousteeman kipsihankkeen ohjausryhmä
- 2) **ELY-keskus**, päätös ympäristönsuojelulain 118 §:n mukaisen ilmoituksen johdosta
- 3) **Varsinais-Suomen liitto**, maakuntahallituksen esityslista 8/2019, tiedote 16.9.2019, Satakuntaliiton ja Varsinais-Suomen liiton hallitusten yhteiskokouksen 16.9.2019 kannanotot
- 4) **Maanmittauslaitos**, maanmittaustoimitus 2019-611956
- 5) **Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin ky**, esityslista 17.9.2019
- 6) **Vero**, veronsaajalle verovuodelta 2019 tilitettävät henkilöasiakkaiden tuloverot
- 7) **Valvira**, yksityisen terveydenhuollon palvelujen antamista koskeva luvan muuttaminen (Tutoris Oy), päätös yksityisen terveydenhuollon palvelujen antamista koskeva luvan muuttaminen (Attendio Oy)
- 8) **Varsinais-Suomen aluepelastuslautakunta**, esityslista 19.9.2019, pelastuslaitos – suuronnettomuusharjoitus Uudenkaupungin nestekaasuterminaalilla 19.9.2019
- 9) **Varsinais-Suomen erityishuoltopiirin ky**, hallituksen kokouskutsu 19.9.2019
- 10) **Laitilan kaupunki**, Vakka-Suomen musiikkiopiston johtokunnan asialista 4/2019

11) Pöytyän kunta, ote kunnanhallitus 2.9.2019, § 232,
tiedustelu kiinnostuksesta lomituspalvelujen
toimeksiantosopimuksen alueen laajentamiseen

12) Kiinteistönluovutusilmoituksia 4 kpl

13) Kunnanjohtaja Ari Koskinen, vastauskirje yksityishenkilölle
sekä siihen liittyvä materiaali

Kunnanjohtaja:

Kunnanhallitus merkitsee asiat tiedokseen.

Päätös:

Kunnanhallitus hyväksyi yksimielisesti ehdotuksen.

Oikaisuvaatimusohjeet ja valitusosoitus

Muutoksenhakukiellot

Seuraavista päätöksistä ei saa tehdä kuntalain 136 §:n mukaan oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa:

Pykälät: 274, 275, 276, 277, 278, 279, 280, 281, 282, 283, 284, 285, 289, 290, 291, 292

Koska päätöksestä voidaan tehdä kuntalain 134 §:n mukaan kirjallinen oikaisuvaatimus, seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla: 286, 287, 288

Pykälät: Hallintolainkäyttölaki 5§ 1 mom seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla:

Pykälät ja valituskieltojen perusteet:

Oikaisuvaatimusohjeet

Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen (Kuntalaki 134 §). Viranomaisen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, osoite ja postiosoite: *Vehmaan kunnanhallitus, Saarikontie 8, 23200 Vinkkilä*

Pykälät: 286, 287, 288

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista (Kuntalaki 138 §).

Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimus perusteluineen ja se on tekijän allekirjoitettava.

Muutoksenhaku aika alkaa pöytäkirjan nähtävillä olosta yleisessä tietoverkossa. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa (Kuntalaki 140 §).

Hankinto-oikaisu:

Pykälät:

Viranomaisen, jolle hankinto-oikaisuvaatimus tehdään, osoite ja postiosoite: *Vehmaan kunnanhallitus, Saarikontie 8, 23200 Vinkkilä*

Hankinto-oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitusosoitus

Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella (Kuntalaki 135 §). Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksin vain se, joka on tehnyt oikaisuvaatimuksen (Kuntalaki 137 §).

Mikäli päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksin myös asianosainen sekä kunnan jäsen (Kuntalaki 137 §).

Valitusviranomainen, osoite ja postiosoite:

Turun hallinto-oikeus, Sairashuoneenkatu 2-4, PL 32, 20101 Turku

<https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Pykälät:

Kunnallisvalitus, valitusaika 30 päivää (Kuntalaki 138 §).

Muu valitusviranomaisen, osoite ja postiosoite:**Varsinais-Suomen kärjäoikeus**

Turun pääkanslia
Sairashuoneenkatu 2-4
20100 Turku
(PL 376, 20101 Turku)
010 36 46200, 0100 86 355
varsinais-suomi.ko@oikeus.fi

pykälät valitusaika ____ päivää

Muu valitusviranomaisen, osoite ja postiosoite:**Markkinaoikeus:**

Käyntiosoite: Tuomioistuimet-talo, Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki
Postiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki
Puhelinvaihe: 029 56 43300
Faksi: 029 56 43314
Sähköposti: markkinaoikeus@oikeus.fi
Hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelu:
<https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

pykälät ____ valitusaika 14 päivää

Valitusaika alkaa päätöksen tiedoksisaannista. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa (Kuntalaki 140 §).

Valitus tehdään kirjallisesti. Valituskirjelmässä, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi; sekä
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan

Valituskirjelmässä on ilmoitettava valittajan tai kirjelmän muun laatijan nimi ja kotikunta sekä postiosoite ja puhelinnumero, johon asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa. Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä. Valituskirjelmään on liitettävä

- päätös, josta valitetaan, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta

asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen on liitettävä valtakirja sen mukaan kuin HLL 21 §:ssä säädetään.

Valitusasiakirjat on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valitusasiakirjat toimittaa valitusviranomaiselle ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä.

Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille ennen valitusajan päättymistä.

Valitusasiakirjat voi toimittaa myös: nimi, osoite ja postiosoite:

pykälät _____

Valitusasiakirjat on toimitettava (jos toimitettava muulle kuin valitusviranomaiselle): nimi, osoite ja postiosoite:

pykälät _____

Pöytäkirjantarkastajien nimikirjaimet

Lautakunta

Hallitus

Valtuusto

Yksityiskohtainen oikaisuvaatimusohje/valitusosoitus liitetään pöytäkirjanotteeseen.

Tietosuoja-valtuutetun toimisto turvaa ihmisten oikeuksia ja vapauksia henkilötietojen käsittelyssä

Tietosuoja-asioissa yhteys tietosuoja-valtuutetun toimistoon:

Käyntiosoite: Ratapihantie 9, 6. krs, 00520 Helsinki

Postiosoite: PL 800, 00521 Helsinki

Puhelinvaihtelu: 029 566 6700

Faksi: 029 566 6735

Sähköposti (kirjaamo): tietosuoja(at)om.fi

Pykälät:

Tuomioistuinmaksulaki (11.12.2015 /1455) tulee voimaan 1.1.2016. Laki määrittelee hallinto-oikeuden oikeudenkäyntimaksut hallinto-oikeuteen 1.1.2016 alkaen vireille tulevien asioiden osalta seuraavasti: Oikeudenkäyntimaksu 260 euroa (§ 2)

Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä (§ 9). Maksu peritään kuitenkin lopputuloksesta riippumatta veroasiassa annettua ennakkoratkaisua koskevassa muutoksenhakuasiassa (§ 9). Maksua ei peritä mm. eräissä sosiaali- ja terveydenhuoltoa sekä lastensuojelua koskevissa asioissa, kansainvälistä suojelua koskevissa ulkomaalaisasioissa, oikeusapua koskevissa asioissa eikä myöskään mikäli asianosainen on muualla laissa vapautettu maksusta (§ 5).

Maksuvelvollinen on asian vireillepanija (§ 6). Maksu on valituskirjelmäkohtainen. Samalla kirjelmällä valittaneilta peritään vain yksi maksu (§ 6).

”Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>”